

ÅRSBERETNING 2008

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

Longyearbyen - unikt, trygt og skapende

Innholdsfortegnelse

■ LEDERENS KOMMENTAR	3	■ KULTUR- OG FRITIDSFORETAK KF	18
■ POLITISK ORGANISERING – 2008	5	Organisering	18
Rammer for virksomheten	5	Programarbeid	18
Politisk struktur	5	Arrangementer og aktiviteter hvor Kultur- og fritidsforetaket har vært ansvarlig	18
Administrasjonsutvalget	5	Longyearbyen Folkebibliotek	20
Miljø- og næringsutvalget	6	Svalbardhallen med nærmiljøanlegg	20
Styret for Longyearbyen lokalstyre kultur- og fritidsforetak KF	6	Galleri Svalbard og Longyearbyen Kunst- og håndverkssenter	20
Styret for Longyearbyen lokalstyre oppvekstforetak KF	6	Ungdomsklubben og Selvstyrt ungdomshus	22
Styret for Bydrift Longyearbyen AS	6	Kulturarenaer	22
Ungdomsråd	7	Tyfusstatuetten og Ungdommens kulturstipend	22
Barnerepresentant	7	■ OPPVEKSTFORETAK KF	23
Offentlig spørretid	7	Barnehager	23
Evaluerings i lokaldemokrati	7	Longyearbyen skole	25
■ ADMINISTRASJONSSJEFENS KOMMENTAR	8	Minoritetsspråklige elever i grunnskolen og videregående avdeling	26
■ ADMINISTRASJON	10	Skolefritidsordningen	26
Longyearbyen lokalstyre	10	Kulturskolen	26
Administrativ organisering	10	Norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne	26
Åpenhet og tilgjengelighet	10	■ BYDRIFT LONGYEARBYEN AS	27
Organisasjonskart - 2008	11	Energiverket	27
Publikasjoner	11	Havnevirksomhet	29
Målstyring	11	Eiendomsforvaltning	29
Økonomi	12	Brann- og beredskap	30
Korkpenger	12	■ MÅLOPPNÅELSE I 2008	31
■ SAMFUNNS-/NÆRINGSUTVIKLING OG MILJØ	13	■ NØKKELTALL	34
Familiesamfunnet Longyearbyen	13	Kommentarer til regnskapet	35
Næringslivet	13	■ KORKPENGES 2008	36
Statistikk	14	■ STATISTIKKER	37
Næringsfond og Innovasjon Norge	14		
Brakerundersøkelser	14		
Miljø	15		
Longyearbyen – unikt, trygt og skapende	15		
Arealplanlegging	15		
Byggeaktivitet	16		
Tjenester for barn og familier	16		
Forebyggende arbeid	17		
Rusforebyggende arbeid	17		
Skjenkebevillinger	17		

Lederens kommentar

ET UNGT LOKALDEMOKRATI HAR NOK EN GANG LAGT ET NYTT ÅR BAK SEG. Sakte, men sikkert, går utviklingen i rett vei. Samtidig må det konstateres at så snart nye oppgaver er løst, dukker det nye utfordringer opp. Selve organiseringen av Longyearbyen lokalstyre begynner nå å sette seg, ikke minst etter at man fra 01.01.09 overførte aktiviteten i Bydrift Longyearbyen A/S til et KF på linje med Oppvekstforetak KF og Kultur og fritidsforetak KF.

BLANT VÅRE STØRSTE UTFORDRINGER DE KOMMENDE ÅRENE ER NOK ENERGIFORSYNINGEN TIL LONGYEARBYEN. Det lyktes med god hjelp fra sentrale myndigheter å få på plass et reservekraftverk i 2008, så nå er den siden sikret. Samarbeidet med statlige myndigheter, og da spesielt Polaravdelingen i Justisdepartementet og Sysselmannen på Svalbard er fortsatt godt. Energiverket fra tidlig åttitallet står fremfor betydelige utfordringer og krav fra SFT. Med godt vedlikehold og god planlegging kan disse utfordringene løses, men de økonomiske investeringene for å oppfylle disse, er formidable og kan nok ikke realiseres uten statlig finansiering. Den nye Svalbardmeldingen bør gi klare føringer for hva den framtidige energibæreren for Longyearbyen skal være. For undertegnede virker det utenkelig at dette skal bli noe annet enn kull fra Gruve 7.

DEN OMTALTE SVALBARDMELDINGEN KNYTTER DET SEG MANGE FORHÅPNINGER TIL. Den vil selvfølgelig berøre overordnet norsk svalbardpolitikk, visjoner og strategi. Dette er viktig i et langsiktig perspektiv. Klimaendringene og nye sjøveisferdselsruter i Arktis byr på utfordringer, men de åpner også for utviklings-

muligheter for Longyearbyen, bl.a når det gjelder havn og logistikk. Dette er også aktiviteter som vil kunne være med på å bevare den betydelige kompetanse som mange av våre bedrifter som SNSG, LNS og ikke minst UNIS besitter. Nye aktiviteter innen romrelaterte virksomheter burde også kunne gi flere arbeidsplasser, blant annet gjennom bearbeiding av data på Svalbard. Men vi står nok fortsatt tilbake med våre tre sentrale hovedpilarer (kull, forskning og reiseliv) som garantister for å bygge et robust norsk familiesamfunn, hvor kulldriften har en helt sentral betydning. Det finnes ingen mer stabiliserende faktor for Svalbardsamfunnene – "øygruppen der alt henger sammen med alt".

EN UAVHENGIG FORSKNINGSRAPPORT FRA NIBR SLÅR DETTE SÅ SOLEKLART FAST AT MAN FAKTISK BØR SLUTTE Å SE ETTER ALTERNATIVER TIL KULLDRIFT. En nedlegging av gruveselskapet vil være en rasering av et nåværende velfungerende samfunn. Et stabilt helårssamfunn med innbyggere som besitter uvanlig høy kompetanse på de fleste områder. Den nevnte rapporten slår fast at kulldriften står direkte eller indirekte for mer enn 40 % av arbeidsplassene i Longyearbyen. Rapporten gir god dokumentasjon for at kulldrift fortsatt må og skal være en dominerende næringsaktivitet på Svalbard. Noe annet vil være i strid med overordnet norsk svalbardpolitikk og trolig det første steget mot at Longyearbyen blir et statsfinansiert samfunn – og dette er det vel neppe noen som ønsker?

SAMTIDIG MÅ DET FREMHEVES AT UNIS OG REISELIVSNÆRINGEN HAR VOKST TIL Å BLI VIKTIGE SAMFUNNSAKTØRER. Ikke minst spiller UNIS med sine mange ansatte og

Leder Kjell Mork. Foto: Kyrre S. Fledsberg

studenter en stadig mer sentral rolle i Longyearbysamfunnet. Sentrale myndigheter viser ikke den samme vilje til å støtte UNIS med bevilgninger i tråd med de ekspansjonsplaner universitets-senteret har. Det nå så velkjente CO2 prosjektet fortjener å kunne bli en realitet. Her ligger det strålende framtidssvisjoner som "hele verden burde kunne benytte seg av" for å bruke store ord.

REISELIVET ARBEIDER GODT OG ER EN NÆRING MED ET VELRENO-MERT OMDØMME. Det er her ønskelig å øke sesonglengde mer enn antall turister. Videre er det viktig å forbedre og videreutvikle dagens guideopplæring. Her er det trolig et utviklingspotensiale når det gjelder sertifiseringskrav og utdanningsmuligheter. Reiselivet har i denne sammenheng tatt initiativet til et spennende samarbeidsprosjekt med Høgskolen i

”visjonen ”Longyearbyen – unikt, trygt og skapende” er noe langt mer enn bare en visjon”

Alta og UNIS, og de er kommet langt i planleggingen av et ett-årig utdanningstilbud kalt Arktisk Naturguide. Reiselivet har de siste årene møtt skjerpede krav fra myndighetene med hensyn til ferdsel. Prosessene rundt disse reguleringene har ikke vært like gode, og det må henstilles til sentrale myndigheter om at det lyttes og tas hensyn til de lokale innspill som er fremkommet. I tillegg er dette en sak som i stor grad også angår oss fastboende på Svalbard.

SVALBARDMELDINGEN MÅ OGSÅ AVKLARE EN DEL FORHOLD VEDRØRENDE LOVANVENDELSER SOM BERØRER UTLENDINGER SIN SITUASJON. Det er sterkt ønskelig at det her legges føringer som gjør at en del saker ”som for menigmann virker opplagte” kan finne en løsning. Ikke minst gjelder dette saker der familier og barn er involvert. Meldingen må også avklare rammevilkår som gir det øvrige næringslivet forutsigbarhet. Veksten i samfunnet er på enkelte områder nær et kritisk nivå f. eks. når det gjelder boligbygging, strømforsyning, utvidelse av barnehager og skole. Dette er saker som henger klart sammen og som man må se på samlet. Arbeidet med Svalbardmeldingen ble også en bremse for fremdriften i arealplanarbeidet, og det arbeides nå ut fra at arealplanen skal vedtas av lokalstyret kommende høst. Dette er en viktig sak som mange har engasjert seg i. Her legges viktige premisser for hvordan byen skal videreutvikles.

MOT SLUTTEN VIL JEG GJERNE NEVNE NOEN ENKELTSAKER FRA 2008. Vårt lokale formidable kulturliv har nok et år blomstret. Den lokale forankringen vil jeg gjerne fremheve – og det er få ting som imponerer mer enn å se den bredde som skapes i et

såpass lite lokalsamfunn. Sirkus, kor, revy, loykratong, solfestuke, kunstopause, galleri, bibliotek, idrettsaktiviteter og alle slags arrangementer holder alle høyt nivå. Her er det mange ildsjeler som stiller opp år etter år og som fortjener en stor takk. Når dette så suppleres med profesjonelle fastlandsartister, som operaforestilling på 78 grader nord, konserter av alle slag, blues – jazzfestival, ja, så er det bare å applaudere. Det fantastiske engasjementet rundt TV-aksjonen bør også nevnes.

EN SAK MED MYE UENIGHET RUNDT, BLE ENDELIG PARKERT DETTE ÅRET, NEMLIG BYGGING AV KULTURHUS. Vi får nå håpe at dette blir en arena som kan videreutvikle dagens kulturaktiviteter. Videre har Svalbard fått et frølager på plass - trolig den hendelsen som mest satte Longyearbyen på verdenskartet siste år. Jeg vil også nevne åpningen av verdens mest moderne nordlysobservatorium, Kjell Henriksen observatoriet. Nye opplevelsessentre dukker også opp. Spitsbergen Airship Museum ble åpnet i den gamle museumsbygningen. Det er viktig å ha mange slike bynære tilbud spesielt til turister som oppholder seg mange dager i Longyearbyen. Arbeidet med et kulturstiopplegg vil være en naturlig oppfølger for å fortelle besøkende om vår historie.

SVALBARD MUSEUM BLE TILDELT EUROPARÅDETS MUSEUMSPRIS : ÅRETS MUSEUM 2008. Dette viser at det som skjer lokalt i Longyearbyen absolutt blir lagt merke til også internasjonalt. Når Svalbard i tillegg blir bæret med et langt ferieopphold både i Longyearbyen og i felt av vårt kronprinspar med deres barn, samt senere besøk av de to andre nordiske

tronarvingene, tyder dette på at vi er et attraktivt sted å besøke.

DET FLERKULTURELLE INNSLAGET I BYEN HAR ØKT OG DETTE ER POSITIVE MENNESKER SOM DET ER EN BERIKELSE Å HA BLANT OSS.

En informasjonspakke om rettigheter er nå utarbeidet og det er et håp at denne vil være med på å gi våre nye landsmenn bedre informasjon om det spesielle regelverket som møter utlendinger som velger å bosette seg på Svalbard.

Til slutt vil jeg også i år takke alle byens innbyggere for den innsatsen som er blitt lagt ned, og dette viser at visjonen ”Longyearbyen – unikt, trygt og skapende” er noe langt mer enn bare en visjon.

Kjell Mork
Leder
Longyearbyen lokalstyre

Politisk organisering - 2008

RAMMER FOR VIRKSOMHETEN

Longyearbyen lokalstyres virksomhet reguleres av Svalbardlovens kapittel 5. Longyearbyen lokalstyres ansvarsområde er avgrenset til Longyearbyen planområde. Innenfor sitt ansvarsområde kan Longyearbyen lokalstyre drive virksomhet av allmenn interesse som ikke ivaretas av staten og Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for all infrastruktur som ikke er tillagt staten eller andre.

Sysselemanden har fylkesmannsmyndighet i forhold til Longyearbyen lokalstyre. De særskilte forholdene på Svalbard gjør imidlertid at det også er løpende kontakt gjennom året mellom Longyearbyen lokalstyre og Polaravdelingen i Justisdepartementet. På politisk nivå er det to kontaktpunkter mellom administrasjonsutvalget og Justisministeren.

POLITISK STRUKTUR

Oppvekstforetak KF og Kultur- og fritidsforetak KF er en del av Longyearbyen lokalstyre, men har samtidig en selvstendig stilling og ansvar. Bydrift Longyearbyen AS er i 2008 en egen juridisk enhet, som styres i henhold til aksjelovens bestemmelser med lokalstyret som generalforsamling. Fra 01.01.09 er hele virksomheten i Bydrift Longyearbyen AS overført til et kommunalt foretak med navnet Longyearbyen lokalstyre Bydrift KF.

Lokalstyret er Longyearbyen lokalstyres øverste organ og treffer vedtak på vegne av Longyearbyen lokalstyre så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak. Lokalstyret behandler alle saker av prinsipiell og overordnet karakter, mens enkelt saker og mindre prinsipielle saker er delegert til faste underutvalg, kom-

munale foretak, heleide aksjeselskap eller administrasjonen. Lokalstyret velger selv, blant sine medlemmer, leder og nestleder. Vervet som leder av lokalstyret er på fulltid.

Lokalstyret har to faste underutvalg; administrasjonsutvalget og miljø- og næringsutvalget. De kommunale foretakene har egne foretaksstyrer.

Lokalstyret har 15 medlemmer. Etter lokalstyrevalget i 2007 er følgende partier/lister representert i lokalstyret: Arbeiderpartiet (AP), Høyre (H), Svalbardlista (SL) og Tverrpolitisk Fellesliste (TF). Lokalstyret har valgt Kjell Mork som leder og Heinrich Eggenfellner som nestleder.

Ved utgangen av 2008 hadde lokalstyret følgende sammensetning:

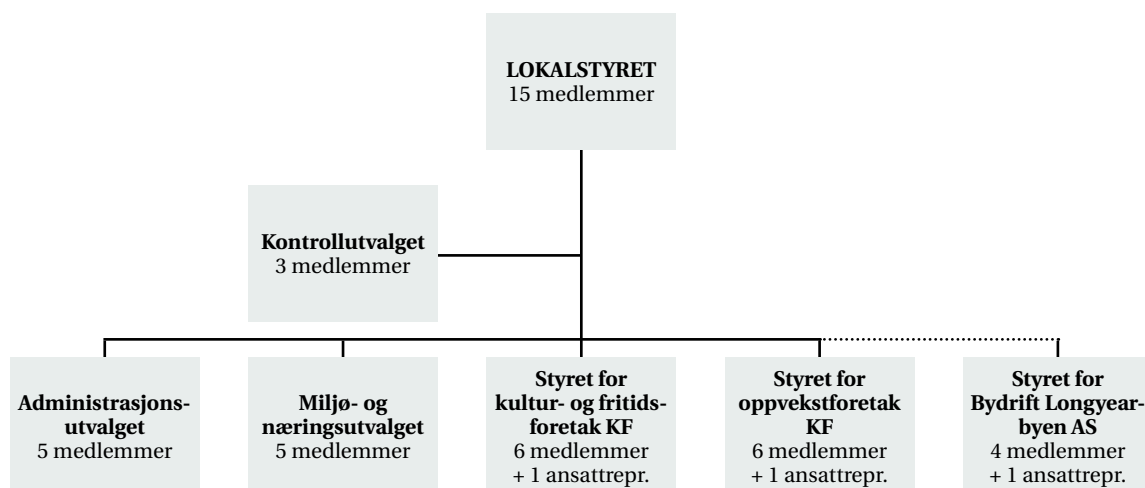
Navn	Parti/liste
Kjell Mork, <i>leder</i>	AP
Robert Hermansen	AP
Bjørn Fjukstad	AP
Trude Wang	
(permisjon fra 01.05.08)	AP
Gerd Irene Sigernes	AP
Viva Mørk Kvello	AP
Gustav Halsvik	AP
Heinrich Eggenfellner, <i>nestleder</i>	H
Geir Hekne	H
Vegard Gjerde	H
Jon Sandmo	SL
Kristin Furu Grøtting	TF
Arne Rennedal	TF
Håvar Fjerdingsøy	TF
Anne-Line Pedersen	TF

ADMINISTRASJONSUTVALGET

I Svalbardloven er det bestemt at lokalstyret skal ha et administrasjonsutvalg som skal behandle forslag til økonomiplan og årsbudsjett. I tillegg avgjør administrasjonsutvalget selv eller innstiller for lokalstyret i saker

Longyearbyen lokalstyres virksomhet reguleres av Svalbardlovens kapittel 5.
Foto: Anne Lise Olsen

Organisasjonsmodellen er endret fra 1.1.2009 da virksomheten i Bydrift Longyearbyen AS er overført til det nyetablerte kommunale foretaket Longyearbyen lokalstyre Bydrift KF.

vedrørende tildeling av "korkpen-ger", tildeling av tilskudd til lag- og foreninger, tildeling av tilskudd fra næringsfondet, skjenkebevillinger, avgivelse av høringsuttalelser, økonomi- og finansforvaltning og interne reglementer, samt saker som ikke naturlig hører inn under andre utvalg. Administrasjonsutvalget er også valgstyre og klagenemnd, og avgjør saker der det ikke er tid til å innkalle lokalstyret. Administrasjonsutvalget representerer ofte lokalstyret i møter med stortingskomiteer, departementer og Sysselmannen. I 2008 deltok administrasjonsutvalget i 9 slike møter.

Administrasjonsutvalget er også tillagt ansvaret for overordnet personal- og organisasjonspolitikk og personalpolitiske retningslinjer. I slike saker, utvides utvalget med representanter fra de ansatte, og kalles da partssammensatt administrasjonsutvalg.

Ved utgangen av 2008 hadde administrasjonsutvalget følgende sammensetning:
Leder Kjell Mørk (AP), nestleder Heinrich Eggenfellner (H), Trude Wang (AP), Gerd Irene Sigernes (AP) og Håvar Fjerdingøy (TF). Trude Wang fikk innvilget permisjon fra 01.05.2008 til 01.03.2009, og fast møtende varamedlem i denne perioden er Bjørn Fjukstad (AP).

MILJØ- OG NÆRINGSUTVALGET

Utvalget avgjør selv eller innstiller overfor lokalstyret i saker vedrørende arealplan og delplaner til arealplanen, dispensasjoner fra planer og annet regelverk i forbindelse med bygge- og delingssaker, transportløyver, brannforebygging, samt andre miljø- og næringssaker.

Ved utgangen av 2008 hadde miljø- og næringsutvalget følgende sammensetning:

Leder Odd Gunnar Brøto Braathen (AP), nestleder Trond Erik Johansen (H), Sølvi Jacobsen (AP), Arne Renne-dal (TF) og Dagny Valaker (TF).

STYRET FOR LONGYEARBYEN LOKALSTYRE KULTUR- OG FRITIDSFORETAK KF

Kultur- og fritidsforetaket har som formål å ivareta driften av kultur- og fritidsoppgavene som ligger til Longyearbyen lokalstyre. Foretaket har ansvaret for det allmenne kulturarbeidet, ungdomsklubben, fritidsaktiviteter for ungdom, Svalbardhallen, Longyearbyen alpinbakke, Longyearbyen folkebibliotek, Galleri Svalbard, Longyearbyen kunst- og håndverk-senter og Longyearbyen kino. Innen foretakets ansvarsområde ligger også gjennomføringen av flere store arrangementer.

Foretaket ledes av et styre med 6 medlemmer valgt av lokalstyret og 1 medlem valgt av og blant de ansatte i foretaket.

Ved utgangen av 2008 hadde styret følgende sammensetning:

Leder Gustav Halsvik (AP), nestleder Kristin Furu Grøtting (TF), Viva Mørk Kvello (AP), Tove Eliassen (H), Ottar Svendsen (lag/foreninger), Per Krokan (lag/foreninger) og Kåre Hovland (valgt av de ansatte).

STYRET FOR LONGYEARBYEN LOKALSTYRE OPPVEKSTFORETAK KF

Oppvekstforetaket har som formål å ivareta driften av oppvekstoppgavene som ligger til Longyearbyen lokalstyre. Foretaket har ansvar for barnehagedrift, grunnskoleopplæring, vi-

deregående opplæring, kulturskole og skolefritidsordningen, samt norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne.

Foretaket ledes av et styre med 6 medlemmer valgt av lokalstyret og 1 medlem valgt av og blant de ansatte i foretaket.

Ved utgangen av 2008 hadde styret følgende sammensetning:

Leder Geir Hekne (H), nestleder Jørn Kjetil Hansen (AP), Trude Wang (AP), Helen Flå (TF), Anna Lena Ekeblad (foreldrerepresentant – barnehage), Stig Gaustad (foreldrerepresentant – skole) og Grethe Boholm (valgt av de ansatte). Trude Wang fikk innvilget permisjon fra 01.05.2008 til 01.03.2009, og fast møtende vara i denne perioden er Jon Sandmo (SL).

STYRET FOR BYDRIFT LONGYEARBYEN AS

Bydrift Longyearbyen AS er i 2008 100 % eid av Longyearbyen lokalstyre, og har som hovedformål å være et drifts-selskap innefor tekniske tjenester med utførere funksjoner for Longyearbyen lokalstyre. Selskapet har ansvaret for produksjon og distribu-sjon av energi, vei, vann, avløp, reno-vasjon, havn, brann og beredskap, samt utbygging og forvaltning av in-frastruktur og eiendom. Selskapet har ikke erverv til formål.

Fra 01.01.09 overføres all virksomhet i Bydrift Longyearbyen AS til det nyetablerte kommunale foretaket Longyearbyen lokalstyre Bydrift KF.

På generalforsamlingen i juni 2008 var det valg til styret i Bydrift Longyearbyen AS, og styret fikk da denne sammensetningen:

Miljø- og næringsutvalget har møter ca. en gang i måneden og er åpent for alle.
Foto: Line Nagell Ylvisåker

Styreleder Heinrich Eggenfellner (H), nestleder Bjørn Fjukstad (AP), Arne Rennedal (TF), Sølvi Jacobsen (AP), Trond Vegard Johansen (valgt av de ansatte) og Morten Viking Sundby (observatør med møterett valgt av de ansatte).

UNGDOMSRÅD

Longyearbyen ungdomsråd består av 9 faste medlemmer og valgperioden er på 1 år.

Ungdomsrådet hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2008:

1. VG, vara	Nina Malerud, leder
8. Klasse:	Henrik Bossart
9. klasse:	Misha Stepanskiy
10. klasse:	Martin S. Ullsnes
VG1:	Tonje M.W Johansen
VG2:	Sondre Hammer Fossnes
VG3:	Morten Antonsen
Selvstyrt ungdomshus:	Eirik Barlien
Ungdomsklubben:	Astrid Sylte
Svalbard turn:	Marianne Bøe

En representant fra ungdomsrådet har møte-, tale- og forslagsrett i lokalstyret, underutvalgene og foretaksstyrene.

BARNEREPRESENTANT

På fastlandet er oppnevning av barnerepresentant hjemlet i plan- og bygningsloven § 9-1 siste ledd hvor det står: "Kommunestyret skal peke ut en etatsjef eller annen tjenestemann som skal ha særlig ansvar for å ivareta barns interesser når det faste utvalget etter denne paragraf utarbeider og behandler forslag til planer."

Plan- og bygningsloven § 9-1 er ikke gjort gjeldende for Svalbard, men ordningen med barnerepresentant i miljø- og næringsutvalget som fungerer som planutvalg, har likevel blitt praktisert siden årsskiftet 2003/2004.

Barnerepresentantens oppgaver i planutvalget er å:

- Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i arealplanlegging etter Svalbardmiljøloven og byggesaksbehandling etter byggesaksforskriften for Longyearbyen.
- Gi Longyearbyen lokalstyre bedre grunnlag for å integrere barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling.
- Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andres hensyn/interesser.

Ved utgangen av 2008 er Stig Gaustad barnerepresentant i miljø- og næringsutvalget.

OFFENTLIG SPØRRETID

For at innbyggerne i Longyearbyen skal ha mulighet til å stille spørsmål direkte til politikerne, har lokalstyret innført en offentlig spørretid i forbindelse med lokalstyrets møter. Er du innført i befolkningsregisteret og bostatt i Longyearbyen, kan du benytte deg av dette tilbudet.

I 2008 var det en innbygger som benyttet seg av tilbudet med spørretid.

EVALUERING I LOKALDEMOKRATI

Intensjonene med innføring av lokaldemokratiet i Longyearbyen var bl.a. å gi innbyggerne større påvirkningsmuligheter, mer nærhet, lokal tilpasning, økt engasjement og bedre fellesskapsfølelse.

I 2005 ble Norsk Institutt for By- og Regionforskning (NIBR) engasjert av Longyearbyen lokalstyre og Justisdepartementet for å se på om intensjonene med innføring av lokaldemokratiet var innfridd. NIBR la frem sin evalueringsrapport i mars 2006. Den

konkluderte med at holdningene til innbyggerne i Longyearbyen var delte til lokaldemokrati. Øvrige hovedfunn er oppsummert i årsrapporten for 2006.

Høsten 2007 ble det gjennomført en oppfølgingsundersøkelse i tilknytning til lokalstyrevalget der man ønsket å få sikrere kunnskap med hensyn til innbyggernes deltakelse i valg.

I rapporten fra NIBR "Lokalt demokrati i Longyearbyen, engasjement og deltakelse ved valget 2007" ble det stilt to hovedspørsmål:

- Hvordan har holdningene til lokaldemokratiet utviklet seg de siste to årene, spesielt sett i lys av håndteringen av skattesaken?
- Hva kan forklare valgdeltakelsen? Hva kjennetegner valget og valgkampen? Hvilken betydning har fire års valgperiode?

Evalueringen viser at holdningene til lokaldemokratiet i Longyearbyen fremdeles er delte. Undersøkelsen viser en forsiktig positiv endring i holdningene til lokalstyreordningen og i intervjuene trekkes det spesielt fram tre mulige årsaker til denne utviklingen.

For det første har ordningen med lokalstyre nå fungert noen år og innbyggerne begynner å venne seg til systemet, samtidig som det ikke eksisterer noen klart alternativer til lokalstyreordningen.

For det andre nevner mange av informantene at den sittende lokalstyreleder Kjell Mork har stor tillit og legitimitet i befolkningen.

For det tredje har skattesaken etter manges mening hatt betydning for folks vurdering av lokaldemokratiet.

Valgdeltakelsen til lokalstyrevalget i Longyearbyen høsten 2007 var lav, i overkant av 40 prosent. Den lave oppslutningen om valget knyttes spesielt til Longyearbyensamfunnet. Samfunnet er preget av store utskiftninger i befolkningen og mange oppholder seg i byen ganske kort tid. En del av innbyggerne pendler til og fra fastlandet slik at tilknytningen til Longyearbyen først og fremst blir som arbeidssted, ikke som lokalsamfunn.

Administrasjonssjefens kommentar

8

FRA ADMINISTRASJONSSJEFENS STÅSTED OPPLEVES 2008 Å HA VÆRT ET ÅR HVOR LOKALDEMOKRATIET HAR GÅTT FRA SIN SPIRINGSFASE TIL EN FORSIKTIG, MEN BEGYNNENDE ROTFESTING HER I LONGYEARBYEN. Kanskje har en slik følelse sammenheng med at saker som har vært viktige for Longyearbyen falt på plass i 2007, og har blitt en realitet i 2008. Jeg tenker da i første rekke på at vi har fått bygd et reservekraftanlegg som sikrer at aktivitetsnivået i Longyearbyen kan opprettholdes på tilnærmet normalt nivå dersom hovedkraftforsyningen skulle falle ut, og at skattesatsene for lønnsinntekt i hovedsak er redusert tilbake til 2005 nivå. I begge disse sakene har vi opplevd at sentrale myndigheter har imøtekommet våre innspill og protester.

ENGASJEMENTET RUNDT DE LOKALE SAKER HAR IMIDLERTID OGSÅ VÆRT STORT I ÅRET SOM HAR GÅTT, OG SLIKT ENGASJEMENT ER KANSKJE VEL SÅ VIKTIG DERSOM ET LEVENDE LOKALDEMOKRATI VIRKELIG SKAL SLÅ ROT HER NORD. I februar besluttet lokalstyret at nytt kulturhus skal bygges i tilknytning til Næringsbyggets nordlige del. Byggeprosjektet har vært ute på anbud, og det er inngått kontrakt om bygging innenfor de økonomiske rammer fastsatt av lokalstyret. Byggestart er planlagt til sommeren 2009, og byggetiden er 16 måneder. Jeg er helt sikker på at dette kulturhuset vil fylles med masse aktivitet, det er bare å se på det utvalg av vellykkede arrangementer og aktiviteter som har vært i 2008.

ET FORSLAG TIL REVIDERT AREALPLAN FOR LONGYEARBYEN BLE LAGT UT PÅ HØRING PÅ SEN-

Administrasjonssjef Sigmund Engdahl. Foto: Line Nagell Ylvisåker

SOMMEREN 2008. I høringsperioden ble det holdt et åpent møte på UNIS, med 70-80 deltakere, og det kom inn nesten 40 høringsuttalelser til planen. Arbeidet med justering av planen i henhold til innkomne høringsuttalelser fortsetter inn i 2009.

VED UTGANGEN AV 2008 VAR DET 449 BARN OG UNGE UNDER 18 ÅR I LONGYEARBYEN, HVILKET ER EN ØKNING PÅ 51 ELLER 13 % SAMMENLIGNET MED FOREGÅENDE ÅR. I aldersgruppa under 5 år har antallet barn økt fra 136 ved utgangen av 2006 til 178 ved utgangen av 2008. Skal Longyearbyen være et attraktivt familiesamfunn er det viktig med et godt barnehagetilbud både i forhold til kvalitet og tilgjengelige plasser. En brukerundersøkelse som ble gjennomført høsten 2008 viser at foreldrene er meget godt fornøyd med

kvaliteten på tilbudet. Til tross for at ny toavdelings barnehage ble åpnet høsten 2007, har det fra sommeren 2008 vært en utfordring å kunne tilby nok barnehageplasser. Både ansatte, ledelse i barnehagene og Oppvekstforetak KF har imidlertid strukket seg langt for å finne gode midlertidige løsninger, bl.a. er nå alt tenkelig oppholdsareal i barnehagene utnyttet til det maksimale. Alle iverksatte tiltak innebærer at antallet barnehageplasser er økt fra 156 til 171 i løpet av 2008 (hvert barn under 3 år legger beslag på 2 plasser). Behov for nye barnehageplasser på kort og lang sikt har også hatt stort fokus politisk, og i oktober gjorde lokalstyret vedtak om midlertidig bruk av Formannshuset til barnehageavdeling med ytterligere 24 nye plasser fra januar 2009, samt oppstart av andre byggetrinn ved Polarflokket i løpet av 2009.

” Uten deres engasjement og evne til samhandling hadde vi ikke lyktes i utviklingen av vår arbeidsplass. ”

2008 HAR OGSÅ VÆRT ET ÅR DER KONSOLIDERING OG VIDERE-UTVIKLING AV DEN ADMINISTRATIVE ORGANISASJONSMODELLEN SOM BLE IVERKSATT I 2006/2007.

Det er bl.a. fokusert på samhandling på tvers av organisasjonsheter, og utvikling av en felles verdiplattform for hele organisasjonen. Jeg synes vi er kommet et godt stykke på vei i disse prosessene, først og fremst takket være de ansattes positive engasjement og interesse for videreutvikling av egen arbeidsplass og eget arbeidsmiljø.

HØSTEN 2007 BLE DET IVERKSATT ET ARBEID MED UTVIKLING AV EN EIERSTRATEGI FOR BYDRIFT LONGYEARBYEN AS. Som ledd i dette arbeidet ble det også sett på styrker og svakheter ved aksjeselskapsorganiseringen i forhold til en kommunal foretaksorganisering. Med utgangspunkt i de tjenester som aksjeselskapet hadde ansvaret for, og et ønske

om størst mulig harmonisering av Longyearbyen lokalstyre organisasjonsstruktur, konkluderte lokalstyret sommeren 2008 med at all aktivitet i Bydrift Longyearbyen AS skulle overføres til et nytt kommunalt foretak med virkning fra 01.01.09. En slik overføringsprosess er krevende tidsmessig, men med stor innsats fra alle involverte klarte man å gjennomføre prosessen i henhold til lokalstyrets forutsetninger.

SELV OM RESERVEKRAFTSTASJONEN KOM PÅ Plass I 2008 LØSER IKKE DETTE ALLE UTFORDRINGER INNEN ENERGIFORSYNINGEN.

Hovedkraftstasjonen er 25 år, og selv om den er godt vedlikeholdt øker behovet for oppgraderinger og utvidet vedlikehold med anleggets alder. Parallelt med dette har også strømforbruket i Longyearbyen økt, og hovedkraftverket er nå i ferd med å nå sin kapasitetsgrense for elektrisitetsproduksjon. Dette tilsier at man bør

ta stilling til investeringsplaner for den fremtidige hovedkraftforsyningen tidligere enn det som til nå har vært lagt til grunn. Dette vil uavhengig av valg av fremtidig energibærer være et økonomisk løft lokalsamfunnet ikke selv kan bære. Vi må håpe at dette er et tema der det skisseres en løsning i den nye Svalbardmeldingen som regjeringen har varslet vil komme i løpet av våren 2009.

JEG VIL AVSLUTNINGSVIS RETTE EN STOR TAKK TIL ALLE ANSATTE.

Uten deres engasjement og evne til samhandling hadde vi ikke lyktes i utviklingen av vår arbeidsplass. Jeg vil også benytte anledningen til å takke politikerne for et godt samarbeid.

Longyearbyen, februar 2009

Sigmund Engdahl
administrasjonssjef

Foto: Elin Dolmseth

Administrasjon

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

Longyearbyen lokalstyre ble opprettet 01.01.02. Samtidig ble Longyearbyen lokalstyre eier av Svalbard Samfunnsdrift AS som i 2006 endret navn til Bydrift Longyearbyen AS.

Ansvars- og myndighetsområdet til Longyearbyen lokalstyre følger grensene til Longyearbyen arealplanområde (241 km²), og har i 2008 omfattet:

energiforsyning, samfunns- og arealplanlegging, kart- og delingsforretninger, byggesaksbehandling, vei, vann, avløp, renovasjon, anlegg, kai, brannvern, barnehager, skole, skolefritidsordning, kulturskole, norsksopplæring for fremmedspråklige voksne og PPT-tjeneste, ungdomsklubb, barnevern, utvikling og samordning av samfunnstjenester, idrettshall, kino, galleri, bibliotek, allment kulturar-

beid, boliger, næringsutvikling, helseråd, skjenkebevillinger, transportløyer, tildeling av nettooverskuddet fra Nordpolet AS (korkpenger) til allmennnyttige tiltak for befolkningen i Longyearbyen og Svea og tildeling fra næringsfondet, samt oppnevning av medlemmer til ulike organ og organisasjoner som kontrollutvalget, forliksrådet, styret for Svalbardsamlingen, styret for stiftelsen Svalbardposten osv.

ADMINISTRATIV ORGANISERING

Longyearbyen lokalstyre har i 2008 organisert sin virksomhet i en foretaksmodell med to kommunale foretak – Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF og Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF - og et heleid aksjeselskap - Bydrift Longyearbyen AS. Oppvekstforetaket ble opprettet 01.01.07, mens kultur- og fritidsforetaket ble opprettet

01.01.06. Aksjeselskapet er en videreføring av Svalbard Samfunnsdrift AS som ble etablert i 1989, men aksjeselskapets oppgaver ble fra 01.01.06 konsentrert til utførerfunksjon for tekniske tjenester for Longyearbyen lokalstyre og selskapet endret navn til Bydrift Longyearbyen AS fra 01.02.06. Fra 01.01.09 er hele virksomheten i Bydrift Longyearbyen AS overført til et kommunalt foretak med navnet Longyearbyen lokalstyre Bydrift KF.

Oppvekstforetak KF og Kultur- og fritidsforetak KF er en del av Longyearbyen lokalstyre, men har en selvstendig stilling og ansvar. Bydrift Longyearbyen AS har vært en egen juridisk enhet, som styres i henhold til aksjelovens bestemmelser med lokalstyreleder (delegert fra lokalstyret) som generalforsamling.

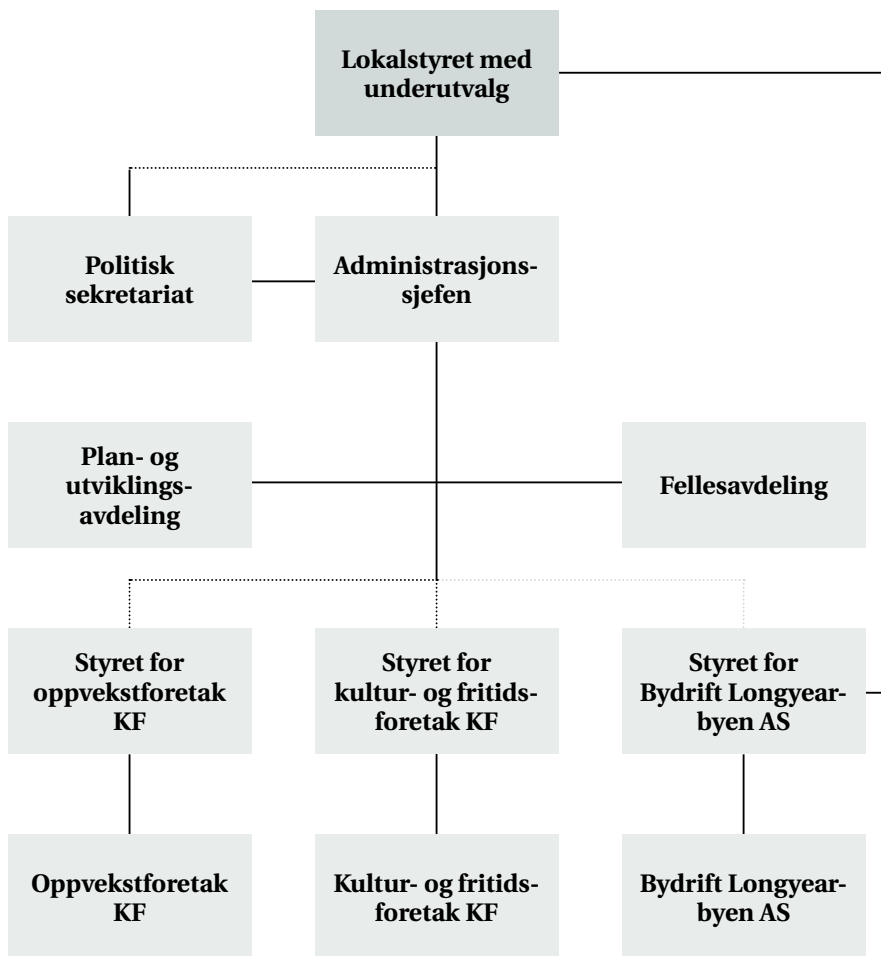
Virksomheten i Longyearbyen lokalstyre, kommunale foretak og heleide aksjeselskap skal utøves slik at enhetene på beste måte bidrar til oppnåelse av Longyearbyen lokalstyres overordnede målsettinger, handlingsprogram og planer. De kommunale foretakene og Bydrift skal i tillegg til sin utførerfunksjon for Longyearbyen lokalstyre også bidra i utviklingen av Longyearbysamfunnet, herunder komme med initiativ og innspill i forhold til utvikling av sine tjenesteområder. Ressurser skal utnyttes fleksibelt på tvers av organisasjonsgrenser, samtidig som ansvaret for de ulike oppgaver og tjenester skal være klart definert. Personalpolitiske virkemidler og vilkår for de ansatte skal være de samme i alle deler av organisasjonen.

ÅPENHET OG TILGJENGELIGHET

Longyearbyen lokalstyre har som målsetting å være en åpen og tilgjen-

Longyearbyen lokalstyres myndighetsområde følger grensene til Longyearbyen arealplanområde. Foto: Vigdis Hole

gelig organisasjon. Det er etablert et eget Infotorg i Næringsbygget, hvor innbyggere og brukere kan henvende seg for å få informasjon og veiledning om de tjenester Longyearbyen lokalstyre har ansvar for. NAV, trygd er lokalisert sammen med Infotorget, og det er inngått en avtale med NAV,

trygd om at Infotorget skal bidra med tjenester overfor NAV's brukere.

Longyearbyen lokalstyre har egne hjemmesider på internett, www.longyearbyen.no som er søkt utformet med fokus på brukerne og det tjenestetilbudet Longyearbyen lokalstyre

med kommunale foretak og heleid aksjeselskap kan tilby.

Alle politiske møter er åpne for publikum. Møtene kunngjøres i Svalbardposten og på Longyearbyen lokalstyres hjemmeside. På hjemmesiden publiseres også saksdokumenter og møteprotokoller fra politiske utvalg/styrene i de kommunale foretakene, samt offentlig postjournal. Saksdokumenter til møtene i politiske utvalg/foretaksstyrene er også tilgjengelige i Infotorget og på Longyearbyen folkebibliotek.

PUBLIKASJONER

I 2007 ble Norsk Institutt for By- og Regionforskning (NIBR) engasjert av Longyearbyen lokalstyre for å gjennomføre en oppfølgingsundersøkelse i tilknytning til lokalstyrevalget. NIBR la frem sin evalueringsrapport i mars 2008. Årsberetningen for 2007 og Sol-diagramkalenderen ble sendt ut til alle husstandene i Longyearbyen.

Samfunns- og næringsanalyse for 2008 er den fjortende i rekken. I denne rapporten analyseres samfunns- og næringsutviklingen i de norske bosettingene på Svalbard for perioden 2006 -2007. Det gjøres også frem-skrivninger av næringsaktiviteten og befolkningstallene for perioden 2008 – 2012. Publikasjonene er tilgjengelige på hjemmesiden til Longyearbyen lokalstyre.

MÅLSTYRING

Styringssystemet i Longyearbyen lokalstyre bygger på at lokalstyret minst en gang i året skal vedta en rullerende økonomiplan med handlingsprogram. Handlingsprogrammet bygger på overordnede strategier i lokal-samfunnsplanen, og angir målene til lokalstyret for den kommende 4-års-perioden, samt hvilke tiltak/aktiviteter som skal gjennomføres for å sikre måloppnåelse. Innen årets utgang skal lokalstyret også vedta et budsjett for kommende kalenderår.

Mål og måloppnåelse for 2008 er omtalt bakerst i årsberetningen.

Innbyggere og brukere kan henvende seg til Infotorget for å få informasjon.
Foto: Anne Lise Olsen

ØKONOMI

Longyearbyen lokalstyre fikk i 2008 bevilget 91 mill kr over svalbardbudsjettet som delfinansiering av sine aktiviteter. Av dette beløpet var 7,1 mill kr øremerket til oppgradering av fjernvarmenettet, 5,2 mill kr i husleiekompensasjon til Svalbard Museum og 0,8 mill kr tilskudd til velferdstiltak for befolkningen i Longyearbyen. Bevilgningen er benyttet til dekning av investeringer, driftsunderskudd og finanskostnader i Bydrift Longyearbyen AS (23,3 mill kr), i Kultur- og fritidsforetak KF (11,4 mill kr), i Oppvekstforetak KF (32,8 mill kr) og i Longyearbyen lokalstyre (17 mill kr) samt tilskudd til museum og lag/foreninger (5,6 mill kr). En mer detaljert regnskapsoppstilling finnes bak i årsberetningen.

Gebyrer for tilknytning til byens infrastruktur og leveranse av strøm, fjernvarme og kommunaltekniske tjenester, samt foreldrebetaling i barnehage, skolefritidsordning og kulturskole, fastsettes av lokalstyret. Også priser på andre tjenester som selges av Bydrift Longyearbyen AS blir behandlet av lokalstyret som en del av tilskudsbevilgningen til selskapet. De inntekter som Bydrift Longyearbyen AS, Oppvekstforetak KF og Kultur- og fritidsforetak KF får gjennom gebyrer og priser inngår som en del av virksomhetenes driftsøkonomi. Det samme gjelder virksomhetsspesifikke statstilskudd som for eksempel statstilskudd til barnehager.

Polarflokken barnehage skal utvides. Foto: Kristin Brenli

KORKPENGER

Longyearbyen lokalstyre fordeler hvert år nettooverskuddet fra Nordpolet AS (korkpengene) til allmennyttige tiltak for befolkningen i Longyearbyen og Svea. Korkpengene og disponeringen av disse inngår i Longyearbyen lokalstyres regnskap.

I 2008 fikk Longyearbyen lokalstyre overført nærmere 5,8 mill kr fra Nordpolet AS. Av dette fikk ulike lag og foreninger 2,5 mill kr og resterende ca. 2,3 mill kr ble avsatt på fond. Følgende satsingsområder ble lagt til grunn for tildelingen:

- barne- og ungdomsarbeid,
- tiltak for seniorungdom,

- støtte til eldreaktiviteter,
- flerbrukstankegang og tiltak på tvers av aldergrupper og aktiviteter.

Longyearbyen lokalstyre har også et fond for korkpenger. Pr 31.12.08 var dette fondet på kr 18 770 973. Fondsavsetningene er gjort med tanke på finansiering av investeringer i kultur-/allaktivitetsbygg, og ved behandling av sak om bygging av nytt kulturhus i 2008 besluttet lokalstyret at 16 mill kr av korkpengefondet skulle benyttes til finansiering av dette, og ikke disponert korkpengefond ved utgangen av 2008 utgjør dermed 2,7 mill kr.

Sirkus Svalnardo er en av mottakerne av korkpenger. Foto: Grete R. Haldorsen

Samfunns-/næringsutvikling og miljø

FAMILIESAMFUNNET LONGYEARBYEN

Longyearbyen er den største bosetningen på Svalbard, og ved utgangen av 2008 hadde byen 2032 innbyggere, hvilket også betyr at det i 2008 har vært en økning på 22 innbyggere.

Longyearbyen har en mindre andel ungdom og eldre enn det fastlands-Norge har, hvor nesten annenhver innbygger er under 20 eller over 60 år. I Longyearbyen utgjør innbyggerne under 20 eller over 60 år bare rundt 27 % av befolkningen. Kvinneandelen i den voksne befolkningen er på 41 %, mens den på fastlandet er på rundt 50 %. Gjennomstrømningen i Longyearbyen er også langt høyere enn i tilsvarende kommuner på fastlandet. I 2008 flyttet omlag 470 personer fra Svalbard, eller til sammen i overkant av 23 % av befolkningen. 47 % av befolkningen i Longyearbyen har vært

her i 2 år eller mindre, mens 7 % av befolkningen har bodd i Longyearbyen i mer enn 20 år.

De siste årene er det først og fremst de utenlandske befolkningsgruppene som har økt. Fra 2003 til 2008 økte antall nordmenn med 13 %, mens de utenlandske befolkningsgruppene økte med 52 %. I dag er i overkant av 300 innbyggere, eller 16 % av befolkningen, i Longyearbyen utenlandske statsborgere. Thailand med 89 statsborgere, Sverige med 50 statsborgere og Russland/Ukraina med 35 statsborgere har de tre største utenlandske gruppene.

NÆRINGSLIVET

Det private næringslivet i Longyearbyen har økt kraftig fra begynnelsen av 1990-tallet og i dag er det rundt 160 foretak i Longyearbyen. Av disse er rundt 140 private selskap. Nær-

mere oversikt over årsverk og andre økonomiske nøkkeltall for næringslivet finnes i NIBRs Samfunns- og næringsanalyse for Svalbard 2008, som er utført på oppdrag fra Longyearbyen lokalstyre. Denne analysen har hovedfokus på driftsåret 2007. Fortsatt står den næringsmessige ringvirkningsanalysen sentralt, og det er også denne analysen som er basis for de befolkningsprognosene som blir utarbeidet.

For Longyearbyen var aktiviteten stabil eller fallende fra 2001 til 2004, mens den steg fra 2004 - 2006. Fra 2006 til 2007 har det vært en betydelig vekst med hele 170 årsverk eller 11 %. Hovedforklaringen til denne veksten er at aktiviteten i Store Norske økte med 100 årsverk, men også innen bygg- og anlegg og undervisning var det økning.

Lokalbefolkningen bruker nærmiljøet rundt Longyearbyen. Foto: Turid Ristvedt

Reiselivsnæringen har økt betydelig de siste årene. Foto: Anne Lise Olsen

Når det gjelder reiselivet var totalt antall gjestedøgn relativt stabilt fra 2001 til 2005. Fra 2005 til 2006 var det en økning på 8,5 % og det ble en ytterligere økning fra 2006 til 2007 med 3,7 %. Totalt ble det registrert i overkant av 86 000 gjestedøgn i 2007. Dette fordelte seg med 61 % på ferie/fritid, 21 % på yrkesreiser og 22 % på kurs/konferanser. Mens andelen yrkesreiser har gått ned, har både segmentet ferie/fritid og kurs/konferanse gått opp fra 2006 til 2007.

Veksten innenfor høyere undervisning, forskning og romrelatert virksomhet var på hele 15 % fra 2004 til 2005. Økningen fortsatte fra 2005 til 2006 med 7 % og med ytterligere 7 % fra 2006 til 2007. Totalt ble det registrert 111 årsverk innen denne gruppen i 2007.

STATISTIKK

Alt planarbeid er avhengig av pålitelige data om samfunnet det skal planlegges for. I tillegg til de dataene som samles inn i forbindelse med samfunns- og næringsanalysen, har også Longyearbyen lokalstyre et godt samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) om utarbeidelse av statistikker.

På oppdrag fra Longyearbyen lokalstyre gjennomførte SSB en forbruksundersøkelse og en prisnivåundersøkelse i løpet av høsten 2007. De samlede resultatene forelå våren 2008, og viste blant annet at forbruksutgiftene for alle husholdninger i Longyearbyen er om lag 16 % høyere enn på fastlandet. Mens forbruket på fastlandet lå på 367 000 kroner pr. år, var forbruket i Longyearbyen på kr 426 000. Mest penger bruker husholdningene i Longyearbyen på transport, som utgjorde hele 22 % av forbruket.

For å sikre forankring av statistikkarbeidet er det opprettet et lokalt og et sentralt statistikkforum, med representanter blant annet fra det private næringslivet og fra lokale og sentrale myndigheter. Et av resultatene fra arbeidet i disse foraene, var at Statistikkloven ble gjort gjeldende for Svalbard fra januar 2007. Dette betyr at Svalbard nå inngår i SSBs ansvarsområde når det gjelder nasjonale statistikker. Samtidig opprettet SSB et eget rådgivende utvalg for Svalbardstatistikk, der bl.a. Longyearbyen lokalstyre er representert. Etter at Svalbard ble en del av SSBs ansvarsområde har Longyearbyen lokalstyre, i løpet av 2008, arbeidet med å endre innhold og form på det lokale og det

Reiselivsnæringen har økt betydelig de siste årene. Foto: Grete R. Haldorsen

sentrale forumet. Det legges opp til at dette skal være på plass i løpet av 2009.

NÆRINGSFOND OG INNOVASJON NORGE

Longyearbyen lokalstyre har opprettet et eget næringsfond. Støtte fra næringsfondet gis som tilskudd til konkrete tiltak eller prosjekt som antas å kunne være med på å videreutvikle Longyearbyens bedrifter. På denne måten håper lokalstyret å kunne bidra til å styrke det lokale næringslivet med bakgrunn i Longyearbyens forutsetninger og muligheter.

I 2008 er det vedtatt utbetalt kr 23 000 i tilskudd fra næringsfondet, og pr. 31.12.08 er disponible fondsmidler på kr 102 000.

Svalbard inngår også i tiltaksområdet til Innovasjon Norge, og svalbard-sakene blir avgjort av Innovasjon Norge, Troms.

BRUKERUNDERSØKELSER

For å undersøke hvordan befolkningen i Longyearbyen opplever de forskjellige tjenestene som lokalstyret tilbyr, er det besluttet at det skal gjennomføres brukerundersøkelser. I 2008 ble det gjennomført en foreldreundersøkelse for alle som har barn i barnehagene og barn/ungdom på skolen.

Undersøkelsen ble gjennomført med standardspørsmål, slik at resultatene kunne sammenlignes med resultat fra skoler/barnehager på fastlandet. Barnehagenes spørreskjema omfat-

Det er gjennomført en foreldreundersøkelse for alle som har barn i barnehagene og skolen. Foto: Pernille Weis-Fogh

tet 31 spørsmål, mens skolens skjema inneholdt 46 spørsmål.

Alle foreldre til de 340 barna/ungdommene i Longyearbyen fikk tilsendt spørreskjema. Svarandelen var på 65 %, hvilket vurderes som tilfredsstillende.

Resultatene viser at de tre barnehagene i Longyearbyen har samme snittresultat som barnehagene på fastlandet. Høyest snitt fikk Longyearbyens barnehager på områdene Trivsel og Respektfull behandling, med henholdsvis 5,2 og 5,3 av 6 mulige.

Skolens snittresultat var lavere enn fastlandssnittet på de fleste områder. På området fysisk miljø og materiell på skolen lå imidlertid Longyearbyen skole 15 % over snittet på fastlandet, med et snittresultat på 4,18 (av 5 mulige).

Brukerundersøkelsene vil bli lagt til grunn i arbeidet med videreutvikling av tjenestetilbudet i skole og barnehage.

MILJØ

Stortinget har fastsatt høye miljømål for Svalbard, bl.a. nedfelt i stortingsmeldinger og Svalbardmiljøloven. Longyearbyen lokalstyre planlegger og utøver sin virksomhet i samsvar med disse målene.

Svalbardmiljøloven fastslår at all flora og fauna på Svalbard i utgangspunktet er fredet, og skal forvaltes slik at artenes naturlige produktivitet, mangfold og leveområder bevares, og Svalbards villmarksnatur sikres for framtidige generasjoner. Likeledes er alle faste og løse kulturminner fra 1945 eller tidligere automatisk fredet. Svalbardmiljøloven gir samtidig rom for miljøforsvarlig bosetting, forskning og næringsdrift.

Områder av spesiell betydning for biologisk mangfold ble kartlagt av NINA (Norsk institutt for naturforskning) i 2006/2007. 10 lokaliteter innenfor selve byområdet i Longyearbyen representerer en viktig del av det biologiske mangfoldet i planområdet. I resten av Longyearbyen planområde er 24 lokaliteter klassifisert som spesielt viktig for biologisk mangfold. Dette er lokaliteter som varierer mye i størrelse, fra store dalsystemer til små lokaliteter med forekomster av akutt trua arter. Av de registrerte artene i planområdet er 178 arter enten på rødlista eller har sjeldenhetskategori 3 (dvs arter med 1 - 4 kjente lokaliteter på Svalbard).

Oppmåling innenfor arealplan for Longyearbyen. Her ved Vindodden. Foto: Vigdis Hole

Syssele mannen har i 2008 utarbeidet forslag til innskrenking av sikringssoner rundt kulturminner i Longyearbyen planområde.

LONGYEARBYEN – UNIKT, TRYGT OG SKAPENDE

I mai 2004 vedtok lokalstyret den aller første lokalsamfunnsplanen for Longyearbyen. Lokalsamfunnsplanen er det politiske dokumentet som skal være styrende for samfunnets langsiktige utvikling. Den er strategisk og har en samordnende funksjon overfor andre planer. Overskriften på dette avsnittet er identisk med visjonen

for Longyearbyen, nedfelt i lokalsamfunnsplanen, og er det langsiktige hovedmålet som lokalstyret skal styre mot.

AREALPLANLEGGING

Gjennom hele 2008 ble det utført arbeid tilknyttet rullering av arealplanen for Longyearbyen planområde. Miljø- og næringsutvalget er styringsgruppe for arbeidet. Opprinnelig tidsplan tilsa at planen skulle vedtas innen utgangen av året. Det ble imidlertid vedtatt å avvente sluttbehandling av planen til stortingsmelding for Svalbard blir lagt fram våren 2009.

Flora er i utgangspunktet fredet på Svalbard. Foto: Elin Dolmseth

I samsvar med planprogrammet har følgende tema vært utredet i forbindelse med rullering av arealplanen:

- Boligbehov og tilrettelegging for ny boligbebyggelse.
- Sentrumsutvikling/ serviceområder.
- Lokalisering av industri/ verksted/lager.
- Fortetting i eksisterende byggeområder.
- Tilrettelegging for råstoffutvinning og bruk av naturressurser.
- Tilrettelegging for turistnæringen, herunder også hundegårder og næringsvirksomhet utenfor tettbebyggelsen.
- Tilrettelegging for forskning.
- Vern av kulturminner.
- Vern av biologisk mangfold, natur- og landskapsverdier.
- Tilrettelegging for fysisk aktivitet, rekreasjon og friluftsliv, herunder bruk av strandsoner og grønne områder i tettbebyggelsen.
- Tilrettelegging for trafikk og transport, herunder også gang-/ sykkeltrafikk, scootertrafikk og kai/havneområder.
- Avsette arealer for teknisk infrastruktur og kommunaltekniske anlegg.

Et forslag til arealplan ble lagt ut på høring på sensommeren. Engasjementet rundt arealplanprosessen har vært stort. I høringsperioden ble det holdt et åpent møte på UNIS, med 70-80 deltakere, og det kom inn nesten 40 høringsuttalelser til planen. Sysselmannen varslet innsigelse til 6 ulike forhold ved planen. Arbeidet med justering av planen i henhold til innkomne høringsuttalelser og innsigelser fortsetter inn i 2009. Hele planprosessen, plandokumenter, møtereferater med mer har fortløpende blitt gjort tilgjengelig på www.lokalstyre.no.

Inntil ny arealplan blir vedtatt, gjelder fortsatt arealplanen som ble godkjent av Miljøverndepartementet i mars 2003.

Longyearbyen arealplanområde omfattes av arealplan for Longyearbyen og delplan for Longyearbyen tettsted. Dette er grovmaskede planer som angir arealbruk for hele området. Detaljeringsgraden er ikke god nok til at disse planene er egnet grunnlag for behandling av enkeltsaker. I forbindelse med planlegging av større byggeprosjekter, kan det være nødvendig å utarbeide en detaljert delplan for et mindre område. Disse del-

planene blir ofte utarbeidet i regi av private utbyggere/tiltakshavere.

I løpet av 2008 er følgende delplaner vedtatt i lokalstyret:

1. Delplan for adkomstvei til nye boliger i Vei 234
2. Delplan for forskerhotell i Longyearbyen
3. Delplan for Sjøområdet nord og sydvest
4. Delplan for omlegging av veien til Gruve 7 fjellet
5. Delplan for Hotellneset
6. Delplan for reservekraftaggregat
7. Delplan for utvidelse av brannøvingfeltet

I 2007 er det satt i gang arbeid med følgende delplaner:

- Delplan for Elvesletta nord – sydlig del
- Delplan for Haugenområdet
- Delplan for del av Sjøskrenten

Utbyggingsprinsippet i gjeldende arealplan som enkeltsaker behandles etter:

Det legges i planen ikke opp til betydelig utvidelse av tettstedet. Ny bebyggelse konsentreres til byggeområder innenfor tettstedsgrensen. Det stimuleres til fortetting i etablerte byggeområder.

I løpet av 2008 er det med basis i dette prinsippet foretatt ytterligere fortetting i Longyearbyen tettsted ved bygging på ledige arealer innenfor eksisterende boligområder.

BYGGEAKTIVITET

Gjennom byggesaksforskriften for Longyearbyen er bygningsdelen av plan- og bygningsloven gjort gjeldende med enkelte lokale tilpasninger og unntak. Planmessig vurdering av søknader gjøres fortsatt med hjemmel i Svalbardmiljøloven og arealplan for Longyearbyen arealplanområde. De aller fleste tiltak må derfor behandles både som melding i henhold til Svalbardmiljøloven og som søknad om tiltak i henhold til byggesaksforskriften for Longyearbyen.

I 2008 har Longyearbyen lokalstyre behandlet ca. 50 byggesaker og det er fattet ca. 70 byggesaksvedtak. De største prosjektene som er igangsatt dette året er Forskerhotellet, utvidelse av brannøvingfeltet ved flyplassen, kaldt lager på Bykaia og 2 næringsbygg i Sjøområdet.

Innenfor boligutbygging er det største prosjektet i Vei 238.

Boligbygg igangsatt 2008: 16 boenheter, herav 15 3-roms og 1 4-roms.

Boligbygg tatt i bruk 2008: 8 3-roms boenheter.

(Igangsatt betyr at det er gitt igangsettingstillatelse. Dette betyr ikke nødvendigvis at byggingen er fysisk igangsatt).

TJENESTER FOR BARN OG FAMILIER

Longyearbyen har tradisjonelt vært et samfunn med lite kriminalitet og få sosiale problemer sammenlignet med fastlandet. Behovet for sosiale tjenester for barn og familier har vært

Det har i 2008 vært stor aktivitet innen byggebransjen. Foto: Mari Tefre

forholdsvis lavt, selv om det har variert fra år til år.

Lov om Barneverntjenester er gjort gjeldende på Svalbard, og innenfor Longyearbyen arealplanområde er myndigheten etter denne loven delegert til Longyearbyen lokalstyre.

I 2008 har barneverntjenesten i Longyearbyen mottatt 17 barnevernsmeldinger, en oppgang på 6 meldinger sammenlignet med 2007. Barnevernstjenesten i Longyearbyen har hatt 2 akuttsaker som er blitt sendt Fylkesnemnda for godkjenning i 2008.

Barne- og familiekonsulenten har siden høsten 2007 deltatt i veiledningsprosjekt sammen med andre småkommuner på fastlandet. Dette bidrar til å kvalitetssikre tjenester etter Lov om barnevern.

Sosiallovgivningen for øvrig er ikke gjort gjeldende for Svalbard. For norske statsborgere er det den enkelte fastlandskommune som er ansvarlig for å iverksette tiltak i henhold til denne lovgivningen. Longyearbyen lokalstyre bistår imidlertid de innbyggerne som ønsker det i deres kontakt med sin fastlandskommune. Den enkelte fastlandskommune er ikke forpliktet å gi hjelp etter sosialtjenestelovgivningen for de som er bosatt utenfor kommunen, det vil her si på Svalbard. Flere kommuner gir avslag på slik hjelp. Dette vanskeliggjør situasjonen blant annet for barnefamilier med funksjonshemmede barn på Svalbard. For utenlandske innbyggere er det ingen muligheter for å søke hjelp etter denne lovgivningen.

Barne- og familiekonsulenten i Longyearbyen lokalstyre er oppnevnt som familiemekler av Sysselmannen. Flere og flere foreldre tar kontakt med barne- og familietjenesten for å få hjelp til å takle vanskelige konflikter og samlivsproblematikk. Lov om familievernkontor ble i 2007 vedtatt gjort gjeldende for Svalbard. Forskriftene til loven tredde i kraft sommeren 2008. Dette vil, når ordningen er kommet på plass, gi familier bosatt på Svalbard et bredere og bedre hjelpe-tilbud.

FOREBYGGENDE ARBEID

Forebyggende Forum er et tverrfaglig samarbeid mellom Longyearbyen sykehus, Sysselmannen på Svalbard, Svalbard kirke, foreldrene og Oppvekstforetak KF, Kultur- og fritidsforetak KF og barne- og familietjenesten

Forebyggende forum har som målgruppe hele byens befolkning, med hovedvekt på barn og unge. Foto: Stein Gramstad

i Longyearbyen lokalstyre. Forumet har fungert i sin nåværende form siden 1997. Målgruppen er hele byens befolkning, men med hovedvekt på barn og unge. Longyearbyen lokalstyre finansierer i utgangspunktet tiltakene som Forebyggende Forum iverksetter.

I 2005 ble det inngått en avtale mellom stiftelsen MOT, SNSK og Longyearbyen lokalstyre. Målgruppen for prosjektet er ungdom, og gjennom prosjektet skal ungdommen bli bevisstgjort egne valg, og det å ha mot til å ta egne valg. I 2008 var det til sammen tre besøk fra MOT på Longyearbyen skole. Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS og Longyearbyen lokalstyre står for finansieringen av prosjektet.

RUSFOREBYGGENDE ARBEID

Hovedmålene for det rusforebyggende arbeidet er nedfelt i en ruspolitisk handlingsplan, som lokalstyret ved-

tok i 2008. Målsettingen med planen er å få et redskap for å videreutvikle det systematiske og langsiktige rusforebyggende arbeidet i Longyearbyen.

SKJENKEBEVILLINGER

Longyearbyen lokalstyre er delegert myndighet til å avgjøre søknader om varige skjenkebevillinger innenfor Longyearbyen arealplanområde. Tildeling av skjenkebevillinger gjøres med utgangspunkt i den ruspolitiske handlingsplanen for Longyearbyen og prinsipper for tildeling av skjenkebevillinger, som begge ble vedtatt etter revisjon av lokalstyret våren 2008. Varige skjenkebevillinger tildeles for en periode på maksimalt 2 år, og ved utgangen av 2008 var det 15 slike skjenkebevillinger i Longyearbyen.

Kultur- og fritidsforetak KF

Hovedmålet for Kultur- og fritidsforetaket er å være tilrettelegger for det frivillige kulturarbeidet og å utnytte ressursene slik at tilbudet favner så bredt som mulig i forhold til aldersgrupper, interesser og behov. I tillegg til å være tilrettelegger for lag og foreninger tar foretaket initiativ til forskjellige kulturtiltak og det frivillige kulturlivet tilbys moderne lyd- og lysutstyr i kombinasjon med faglig kompetanse gratis. Kommersielle aktører kan leie samme utstyr mot betaling.

ORGANISERING

Kultur- og fritidsforetaket ledes av et styre oppnevnt av lokalstyret og med daglig leder som øverste administrative leder. Styrets overordnede oppgave er å føre tilsyn med at virksomheten foregår i henhold til vedtekter, retningslinjer og rammer gitt av lokalstyret.

Foretaket har ansvaret for følgende virksomheter:

- Longyearbyen folkebibliotek
- Svalbardhallen med nærmiljøanlegg
- Galleri Svalbard og Longyearbyen kunst- og håndverkssenter
- Ungdomsklubben og Selvstyrt ungdomshus
- Longyearbyen kino

I den sentrale administrative staben i foretaket inngår i tillegg til daglig leder, kulturkonsulent, ungdomskonsulent, hallbestyrer, bibliotekleder og galleribestyrer.

PROGRAMARBEID

"Det skjer noe hele tiden", er et utsagn man har hørt mange ganger og som på en god måte beskriver kultur- og fritidslivet i Longyearbyen. Longyearbyen har en turnover på nær 24 % i befolkningen i løpet av et år.

Når nye familier etablerer seg på et såpass isolert sted som Longyearbyen er, kan stedets kulturelle tilbud bli en viktig faktor i hvorvidt familien ønsker å slå seg til over lengre tid eller ikke. Det er derfor viktig å kunne tilby et mangfold i kulturbildet, samt et bredt tilbud til barn og unge, slik at familier kan oppleve Longyearbyen som et sted der både barna og de voksne opplever å leve på innsiden av landets kulturliv. Kultur- og fritidsforetaket er derfor opptatte av at det kulturelle tilbudet som gis Longyearbyens befolkning så langt det er mulig avspeiler mangfoldet i det kulturlivet man finner på fastlandet.

Foran hvert kalenderår utarbeider foretaket en arrangementsplan. Planen inneholder tidspunkt, type arrangement, om det involverer lokale eller tilreisende utøvere og om målgruppen er barn, ungdom eller

voksne. Gjennom planen søkes det gitt en oversikt over de ulike arrangementer i Longyearbyen uavhengig av arrangør o.l. På denne måten skaffer foretaket seg kunnskap om det samlede kulturlivet, om balansen i tilbudet er tilfredsstillende og hvor innsatsen framover bør settes inn. I det etterfølgende gis korte innblikk i årets produksjon på de enkelte enhetene:

ARRANGEMENTER OG AKTIVITETER HVOR KULTUR- OG FRITIDSFORETAKET HAR VÆRT ANSVARLIG

- Den norske Opera & Ballett gjestet Longyearbyen med kirkekonsert, besøk i en av barnehagene, generalprøve med barnehagebarna til stede og til slutt Operafest på 780N med stort orkester, solister og dansere
- UKM 08, ungdommens kulturmønstring med forestillinger på Huset

Ungdommens kulturmønstring, konsert på Huset. Foto: Grete R. Haldorsen

En fantastisk operafest på Huset. Foto: Birger Amundsen

- Sirkus Svalnardo med Sirkusuka 2008 og avsluttende sirkusforestilling
- Åpning Svalbard Globale Frøhvelv – hvor Kultur- og fritidsforetaket var med i den lokale programkomitéen og ellers bidro med teknikk
- Solfestuka 2008 med 22 enkeltarrangementer
- Konsert og lysbildekåseri "Toner, dans og bilder fra Ålen"
- Teaterforestillingen "Dr. Jekyll & Mr. Hyde"
- Hovedansvar for 17. mai-arrangementene
- Kulturutveksling til Barentsburg med gjensitt i Longyearbyen
- Longyeardagen 10. juni med byvandring, boklansering og utstillingsåpning
- Barnehagebesøk, byvandring, torgarrangement i anledning DD.KK.HH. Kronprins Haakon, Kronprinsesse Mette-Marit og Kronprinsesse Victoria av Sveriges offisielle besøk.
- Konsert med Norsk Munnspillforbund og Sigmund Groven
- "Norske blåtoner" - konsert med Ingrid Berg Mehus og David Aleksander Sjølie
- Teaterforestillingen "Min forestilling om mor" med Bente Børsum
- Masterkonsert med cellisten Marit Aspås, Ola Lindseth og Margaret Stachewich
- KunstPause Svalbard 2008 med 17 enkeltarrangementer
- Konsert med Johannes Martens og Joachim Kjelsaas Kwetzinsky
- Sirkusforestillingen "The Bridge"
- Adventsmarkering med "siste båt", fakkeltog og julegrantenning
- 75 kinoforestillinger

DD.KK.HH. Kronprins Haakon og Kronprinsesse Mette-Marit, samt H.K.H. Kronprinsesse Victoria av Sverige på byvandring i Longyearbyen. Foto: Vigdis Hole

- Kulturutveksling til Barentsburg med gjensitt i Longyearbyen
- Longyeardagen 10. juni med byvandring, boklansering og utstillingsåpning
- Barnehagebesøk, byvandring, torgarrangement i anledning DD.KK.HH. Kronprins Haakon, Kronprinsesse Mette-Marit og Kronprinsesse Victoria av Sveriges offisielle besøk.
- Konsert med Norsk Munnspillforbund og Sigmund Groven
- "Norske blåtoner" - konsert med Ingrid Berg Mehus og David Aleksander Sjølie
- Teaterforestillingen "Min forestilling om mor" med Bente Børsum
- Masterkonsert med cellisten Marit Aspås, Ola Lindseth og Margaret Stachewich
- KunstPause Svalbard 2008 med 17 enkeltarrangementer
- Konsert med Johannes Martens og Joachim Kjelsaas Kwetzinsky
- Sirkusforestillingen "The Bridge"
- Adventsmarkering med "siste båt", fakkeltog og julegrantenning
- 75 kinoforestillinger

KunstPause Svalbard og Solfestuka er to av de årvisse festivalene hvor Kultur- og fritidsforetaket har totalansvaret for gjennomføringen. I de to øvrige festivalene, Dark Season Blues Spitsbergen og Polarjazz, ligger regi og gjennomføring helt hos frivillige entusiaster.

Kultur- og fritidsforetaket bistår det lokale kulturlivet med teknisk utstyr og faglig bistand, og i tillegg er det i økende grad også utleie av dette til byens mange små scener i puber og restauranter.

Også i 2008 som de to foregående år har Longyearbyen blitt bæret med kongelig besøk – noe som er både hyggelig og inspirerende, men også krevende i forhold til detaljplanlegging og ressursbruk, samt et ekstra ønske om kvalitet i gjennomføringen. H.M. Dronning Sonja hadde tilsagt sitt nærvær i forbindelse med Den Norske Opera & Balletts "Operafest på 78oN" 14.1.08, men måtte melde avbud samme dag pga. sterk forkjølelse

DD.KK.HH. Kronprins Haakon og Kronprinsesse Mette-Marit, samt H.K.H. Kronprinsesse Victoria av Sverige var på offisielt besøk i Longyearbyen 26.6.08 etter at de nordiske tronarvingenes forskningstokt langs vestkysten av Svalbard var avsluttet.

Ved begge arrangementene – selv om det førstnevnte dessverre måtte gjennomføres uten Dronningen – nedla Kultur- og fritidsforetaket et stort arbeid i detaljplanleggingen og gjennomføringen i nært samarbeid med Sysselmannen på Svalbard og Det Kongelige Hoff.

Samarbeidet med byens lag og foreninger har vært avgjørende for et godt resultat. Representanter fra foreningslivet møter kulturadministrasjonen gjennom kulturforum hvert halvår, eller oftere litt avhengig av behovet det enkelte år. I tillegg har Kultur- og fritidsforetaket jevnlig kontakt med lederne for de ulike organisasjonene, samt representanter fra byens næringsliv – sistnevnte som avgjørende støttespillere i form av økonomiske bidrag og leverandør av varer og tjenester.

LONGYEARBYEN FOLKEBIBLIOTEK
2008 har vært et aktivt år med 19 større arrangementer for barn og voksne. I tillegg har det vært faste aktiviteter som lesering, tematreff for småbarnsforeldre, skole- og barnehagebesøk med mer. "Bibliotekets polarserie" hadde oppstart høsten 2007 og ble videreført våren 2008. Dette er en foredragsserie knyttet opp mot Polaråret 2007/2008. Biblioteket fikk tildelt kr 50 000,- fra Organisasjonen Fritt Ord for prosjektet "Arktisk identitet", og det vil i sin form videreføre virksomheten med foredrag og arrangementer om polare tema både for barn og voksne. Prosjektmidlene skal brukes innen utgangen av 2009, og det ble allerede i 2008 avviklet 3 foredrag for voksne og 1 fortellertime for barn innunder dette prosjektet.

Av de 19 arrangementene biblioteket hadde i 2008 var 4 for barn og 15 for voksne. I tillegg hadde biblioteket besøk av 17 skoleklasser, besøk der målsettingen i all hovedsak var å formidle litteratur med et ønske om å stimulere barnas leseglede. Arrangementene for barn og klassebesøkene samlet til sammen 448 barn, og arrangementene for voksne samlet 544 personer. Dette er til sammen en økning på 67 % i forhold til i fjor.

Utlånet har økt med 6,8 % i forhold til i 2007. Bak tallene skjuler det seg en utlånsøkning av medier for voksne, mens utlånet av medier for barn viser en nedgang. Dette kan nok delvis skyldes at Longyearbyen skole har utviklet et svært godt skolebibliotek, og at elevene finner stoff til skoleoppgaver og fritidslesing der. Besøkstal-

Treningsrommet i Svalbardhallen blir godt besøkt. Foto: Kåre Hovland

let for 2008 ligger på omtrent samme nivå som for 2007, men disse tallene baserer seg på manuelle tellinger 13 av årets uker, og er derfor et usikkert tall.

Bibliotekets mediesamling består av over 17 000 bøker, 600 lydbøker, 850 DVDer, 30 tidsskriftabonnement og 7 avisabonnement. Longyearbyen folkebibliotek er inndelt i voksenavdeling, barneavdeling og polarsamling. Bibliotekets polarsamling består av 1 794 titler, og utgjør på mange måter kjernen i bibliotekets samling. Her er det en unik samling av litteratur tilknyttet polare tema, med særskilt vekt på Arktis. Denne samlingen er populær og mye brukt, ikke minst av Longyearbyens stadig nye innflyttere, og av turister/besøkende.

Biblioteket har også et mediatek som brukes som møte- og kurslokale, av studenter, og til bibliotekets egne arrangementer. Mediateket tilbyr bruk av to PCer, i tillegg til de tre publikums PCene som står ute i publikumsavdelingen. Fjernlån av bøker er en viktig tjeneste for alle brukerne, men spesielt for voksne lånere som bruker svalbardoppholdet til fjernstudier.

SVALBARDHALLEN MED NÆRMILJØANLEGG

Svalbardhallen har i 2008 hatt en økning av besøket på 12 %. Økningen skyldes i stor grad flere brukere av treningsrommet, bedriftsavtaler og at Svalbard Turn som største leietaker har fått flere aktiviteter. Dette betyr at det var til sammen 38 684 besøkende, fordelt på 13 906 barn og 24 778 voksne. I tillegg kommer skolen og barnehagenes bruk av hallen på dagtid.

På ukedagene starter aktiviteten opp kl 07.00 med morgensvømming, og avsluttes kl 22.00. I helgene er det i tillegg til den vanlige aktiviteten konkurranser og treningssamlinger. Større arrangement som foregår i hallen er idrettsutvekslinger, turnoppvisninger, julesvømming og 17. mai.

Det nye adgangssystemet som ble innkjøpt i 2007 har stått til forventningene og fungerer godt for publikum. Det jobbes også aktivt med vareutvalget i kiosken, og målet er å få til en sunn profil på produktene som selges der.

Kultur og fritidsforetaket fikk høsten 2008 overført alpinbakken som tidligere har vært eid og drevet av Svalbard Turn. Driftsansvaret for bakken er lagt til Svalbardhallen og blir en del av nærmiljøanlegget.

GALLERI SVALBARD OG LONGYEARBYEN KUNST- OG HÅNDVERKSSENTER

Galleri Svalbard huser de permanente kunst- og kultursamlingene Kåre Tveter samlingen, Svalbardsamlingen (kart, bøker og pengesedler) og Recherche-samlingen. I tillegg formidler galleriet salg av kunst gjennom faste og skiftende utstillinger.

Her presenteres verk av kunstnere inspirert av svalbardnaturen. I utsalget er det også en bok- og gaveavdeling med forskjellig kunstbøker, generell svalbardlitteratur og et voksende utvalg designvarer. Varm drikke og forfriskninger tilbys i Art Café, som også har skjenkebevilling.

I januar 2008 fikk galleriet et innvendig ansiktsløft. Vegger ble malt, enkelte inngangspartier utvidet/endret

og nye reoler, hyller og displayprodukter kom på plass. Resultatet ble mer innbydende og åpne lokaler hvor blant annet kaféen fikk ny plassering. Nyhetene er blitt godt mottatt av besøkende.

Med galleriets målsetting om å gi fastboende og tilreisende et bredt kunsttilbud, utarbeider Kultur- og fritidsforetaket en utstillingsplan på cirka 8 skiftende utstillinger årlig. Disse er av

ulike uttrykksformer - fra tradisjonell kunst til spennende samtidskunst. I 2008 ble følgende utstillinger gjennomført:

- Kari Barkenæs "Dagen har så mange farger", blandet teknikk
- Anne Pihl "Glimt av september", tekstil/fotografi
- Turid Uldal "De tretten tegnene", installasjon
- To-Foto AS "Svalbard – Heart of the Arctic", fotografi
- Frozen Five "Around Spitsbergen in 77 days on skis", fotografi
- Markeringsdistrikt Stavanger: Sara Korshøj Christensen, Andrea Lumb, Ingrid Toogood Hovland, Merete Dille og Marit Victoria Wulff Andreassen "Forunderlig reise", tegning, maleri, skulptur, fotografi
- Ann Rasmussen "Fra evighet til evighet", broderi
- Pål Hermansen og Irene Gustafsson "Polar puzzle", fotografi

Turid Uldal er kunstneren som i 2008 utsmykket Longyearbyen skole med en interaktiv installasjon i skolegården. Ann Rasmussen broderte Svalbard Kirkes nye messehagel som ble presentert på utstillingsåpningen under kirkens 50-årsjubileum i oktober.

Tvetersalen, med sin gode akustikk, er godt egnet til intime arrangementer som konserter, forestillinger og foredrag. I 2008 ble fem av arrangementene i Kultur- og fritidsforetakets regi holdt her. Åpningen av Solfestuka og KunstPause Svalbard ble også gjennomført i denne salen.

Vegg i vegg med Galleri Svalbard ligger Longyearbyen Kunst- og håndverkssenter. Her er det tolv utleieverksteder, hvorav ni er forbeholdt langtidsleie til fastboende og tre tilegnet besøkende kunstnere for kortidsleie inntil tre måneder. Ved utgangen av 2008 holdt følgende faste leietakere til i senteret:

- AMB-Design ved Anne-Mette Berg – glass- og smykkekunst
- Marina van Dijk – gullsmed
- Tove Eide – tekstil (re-design av klær)
- Helen L. Rambech – akvarell og quilting
- Anne Meland – toving og rosemaling
- Ruth Ellingsgaard – maleri
- Eric Gyllander – fotografi
- Eirik Berger – fotografi
- Longyearbyen Fotoklubb – fotografi

Gjennom "ung i Longyearbyen" er ungdommene her på isgrottetur. Foto: Mari Tefre

Det ble etablert sykkelcrossbane i 2008. Foto: Bjørn Erik Sandbakk

Her er det salg av kunsthåndverk mens nye produkter blir utformet i besøkenes påsyn. Fotoklubben bruker senteret som møtested og presenterer ny utstilling to ganger årlig, henholdsvis i Solfestuka og KunstPause Svalbard – i 2008 under titlene "Når lyset kommer tilbake" og "Portrett". Det har også vært gjennomført fotokurs og tilbud om portrettfoto i 2008.

I byggets andre etasje tilbys overnatting for gjestende kunstnere med tre hybler (dobbeltrum), felles oppholdsrom, kjøkken og to bad. Det har vært jevn pågang av kunstnere fra inn- og utland som har benyttet seg av dette tilbudet i 2008.

UNGDOMSKLUBBEN OG SELVSTYRT UNGDOMSHUS

Ungdomsklubben og Selvstyrt ungdomshus har hatt et godt år med en økning i antall brukere i forhold til tidligere år. På klubben har det vært særlig fokus på grensesetting og at klubben skal være et trygt og godt sted å være. På selvstyrt ungdomshus er det jobbet mye med å motivere brukerne til å selv ta størst mulig ansvar for vedlikehold, drift og arrangementer.

Gjennom "ung i Longyearbyen" har det vært gjennomført et stort antall aktiviteter med godt besøk, som ungdommens kulturmønstring (UKM), scootermekk i samarbeid med Sysselmannen, isgrottetur, ski- og akearrangement, hyttetur, åpen alpinbakke og grilltur. I tillegg har det vært arrangert hip-hop kurs, sirkusuke, konserter, ulike temafester og datatreff for å nev-

ne noe. I løpet av høsten ble det også etablert en sykkelcrossbane for ungdom. Mange av tiltakene og arrangementene er gjennomført i samarbeid med øvrige offentlige instanser, byens lag og foreninger, næringslivet og frivillige. Uten dette samarbeidet ville ikke tilbudet og resultatet vært så allsidig og godt.

I ungdomsarbeidet har det også vært fokus på ungdommer i vanskelige situasjoner. Flere har fått individuell oppfølging ut i fra sine behov, ofte i samarbeid med andre instanser.

KULTURARENAER

Lokalstyret fattet 26.02.08 vedtak om bygging av kulturhus i Longyearbyen, med en ramme på kr 46,5 millioner. Det ble avholdt møte med lag og foreninger i sakens anledning, og innspill ble innarbeidet så langt det lot seg gjøre. Kunngjøring om anbuds-konkurranse ble annonsert på Doffin - Databasen for offentlige innkjøp. Etter gjennomført prekvalifisering ble det avholdt tilbuds-konkurranse med forhandlinger. Gjennom evaluering av tilbudene ble det besluttet at man hadde til hensikt gå i kontraktsforhandlinger med Sandmo & Svenkerud AS. Kontraktforhandling og signering gjennomføres i februar 2009. Det legges til grunn byggestart sommeren 2009 og 16 måneders byggetid.

TYFUSSTATUETTEN OG UNGDOMMENS KULTURSTIPEND

TYFUSSTATUETTEN

Tyfus er en gammel svalbardbetegnelse for alt som er dårlig. En sur pils

eller en dårlig betalt akkord kunne være eksempler tyfus.

Tyfusstatuetten – Longyearbyens kulturpris – skal brukes til å hedre enkeltpersoner som har utmerket seg med å yte en aktiv, betydelig og vedvarende innsats i det lokale kulturliv eller på det administrative plan. Mottaker av Tyfusstatuetten må ha hatt en positiv innflytelse på miljøet i Longyearbyen. I eller utenfor sin stilling må han eller hun ha vist vilje og evne til å gjøre "tyfus" litt mindre "tyfus". Statuetten deles ut en gang i året til enkeltpersoner som bor på Svalbard.

Tyfusstatuetten 2008 ble tildelt Anders M. Lindseth

UNGDOMMENS KULTURSTIPEND

Ungdommens kulturstipend skal stimulere talentfulle utøvende og/eller skapende ungdommer til å fortsette med aktivitetene de driver med. Det skal også være en god måte for lokalsamfunnet til å påskjønne ungdommer som har vist engasjement og talent. Kulturstipendet tildeles en person eller gruppe. Kulturstipendet skal assosieres med bredde. Både idretts- og kulturutøvere kvalifiserer som mottaker. Stikkord kan være originalitet, kreativitet og kvalitet.

Prisen som er på kr 10 000,- deles ut av Kultur- og fritidsforetaket.

Ungdommens kulturstipend 2008 ble tildelt Marianne Bøe.

Tyfusstatuetten for 2008 ble tildelt Anders M. Lindseth. Foto: Line Nagell Ylvisåker

Ungdommens kulturstipend ble tildelt Marianne Bøe. Foto: Gunnar Thorenfeldt

Oppvekstforetak KF

Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF ble opprettet 01.01.07. Foretakets formål er å ivareta driften av oppvekstoppgavene i Longyearbyen. Det betyr at foretaket har ansvaret for driften av Longyearbyen lokalstyres tre barnehager, samt alle tilbud til barn, unge og voksne som administrativt ligger under Longyearbyen skole.

Foretaket hadde pr. 31.12.08 i underkant av 80 årsverk fordelt på fire ulike enheter. Å bygge og utvikle en ny organisasjon med et slikt omfang krever tid og ressurser. I 2008 har det vært stort fokus på bygging av en felles identitet og utarbeiding av samhandlingsrutiner i foretaket. Målsettingen med arbeidet er at Oppvekstforetakets brukere skal oppleve et helhetlig og kvalitativt godt tjenestetilbud.

Som ett av flere tiltak har ledergruppa, bestående av barnehagestyrene, samt lederteamet ved skolen og daglig leder for foretaket, vært knyttet til et 2-årig lederutviklingsprosjekt i Troms. Dette ble avsluttet høsten 2008. Til oppfølging av den videre utviklingsprosessen har en blant annet hatt bistand av veiledningskompetanse fra KS og Universitetet i Tromsø.

Høsten 2008 ble mandat for utarbeiding av overordnet plan for oppvekst og undervisning vedtatt av administrasjonsutvalget. Samtidig ble det gjennomført en brukerundersøkelse innenfor barnehage- og skolesektoren. Svarprosenten var på ca. 60 %. I det videre arbeidet med den overordnede planen for oppvekst og undervisning vil blant annet funnene i brukerundersøkelsen danne grunnlag for målformuleringer og tiltak. Til å lede arbeidsprosessen med planen

Personalsamling for ansatte i barnehagene på Sommerøy. Foto: Anne Ellingsen

ble det i desember 2008 engasjert en prosjektleder.

Sammenlignet med fastlands-Norge er Oppvekstforetaket heldig stilt i rekrutteringsøyemed. Det meldte seg mange godt kvalifiserte søkere til alle utlyste stillinger våren 2008. Hovedutfordringen var som tidligere år, å rekruttere menn til barnehagene. Veksten i antall ansatte det siste året var i hovedsak knyttet opp mot utvidelse av antall barnehageplasser.

BARNEHAGER

Longyearbyen lokalstyre er barnehagemyndighet i Longyearbyen og legger føringene for omfang og kvalitet på barnehagetilbudet. Det er for eksempel lokalstyret som vedtar utbyggingsplaner og vedtekter, samt fastsetter foreldrebetaling. Opptak av barn er delegert til administrasjonssjefen. Høsten 2008 startet arbeidet med justering av vedtektene for Longyearbyen lokalstyres barnehager.

Ansvaret for driften av barnehagene er lagt til Oppvekstforetaket. Barnehagetilbudet omfattet i 2008 Kullungen barnehage, Longyearbyen barnehage og Polarflokken barnehage. Det legges i alle tre barnehagene vekt på å tilby fleksible løsninger tilpasset brukernes behov, med et miljø preget av anerkjennelse og fellesskap. Svalbards natur og kultur er viktige rammer for barnas tilbud. Det er gjennomført prosjekter utformet i samarbeid med lokale aktører, og i tillegg får barnehagene flere ganger pr. år besøk av kunstnere fra fastlandet, spesielt i forbindelse med de større kultursatsningene i byen. Barnehagene bidro også med flotte inntektsgivende arrangement i forbindelse med årets TV-aksjon.

Kompetanseutvikling blant ansatte, blant annet som et bidrag til økt kvalitet på tjenestene innenfor barnehagesektoren, har vært høyt prioritert det siste året. I den forbindelse har

felles skolering og felles personalmøter vært viktige tiltak. I oktober var alle fast ansatte i barnehagesektoren samlet til felles todagers helgeseminar hvor blant annet arbeidsmiljø og spørsmål om hvordan en internt i sektoren kan utvikle samhandlingsrutiner som styrker kompetanseheving og kvalitet ble diskutert.

Sommeren 2008 ble sommertilbudet i Longyearbyen lokalstyres barnehager samordnet, ved at Kullungen barnehage holdt åpent i juli for alle barn med behov for sommertilbud, mens Longyearbyen barnehage og Polarflokken barnehage var stengt. I denne perioden ble nødvendige innvendige og utvendige opprustinger av de to stengte barnehagene foretatt.

FULL BARNEHAGEDEKNING

Full barnehagedekning er et mål både for lokalstyret og sentrale myndigheter. Longyearbyen lokalstyre har definert sin målsetting slik: "Longyearbyen skal ha full barnehagedekning, dvs. at alle som søker plass i barnehage skal ha fått et tilbud innen 3 måneder etter at de er satt på venteliste".

Det totale antall barn under skolepliktig alder har økt betydelig de siste årene. Etterspørselen etter barnehageplasser har derfor vært stor hele året, og det har vist seg å være en krevende oppgave å oppfylle lokalstyrets målsetting om full barnehagedekning, til tross for maksimal utnyttelse av arealet ved Polarflokken barnehage, samt interne omorganiseringer ved Kullungen barnehage for å frigjøre mer areal. Pr. 31.12.08 var det til sammen 170,6 barnehageplasser i

de tre barnehagene, mot 156 samme dato i 2007. Dersom en går tilbake til våren 2007, lå antall barnehageplasser på 144. Det betyr at en har hatt en økning på ca. 26 plasser i løpet av 1,5 år.

Framskriving av barnetallsutviklingen høsten 2008 viste at Longyearbyen sannsynligvis ville få utfordringer i forhold til behov for nye barnehageplasser allerede i 2009. Sak vedr. behov for nye barnehageplasser på kort og lang sikt ble derfor forelagt lokalstyret, som gjorde vedtak om midlertidig bruk av Formannshuset til barnehageavdeling med rom for 24 nye plasser fra 01.01.09, samt oppstart av andre byggetrinn ved Polarflokken i løpet av 2009.

KULLUNGEN BARNEHAGE

Bygningsmessig er Kullungen barnehage i utgangspunktet lagt til rette for 3 avdelinger og 54 plasser. Den store økningen i antall barn i førskolealder med behov for barnehageplasser fra høsten 2008 førte imidlertid til at en i 2008 måtte se på muligheten for utnyttelse av restarealet ved barnehagen. Stor fleksibilitet og velvilje fra styrer og personale, og intern omorganisering, førte til at det var mulig å utvide antall plasser fra august, og pr. 31.12.08 hadde barnehagen 62,4 plasser fordelt på 44 barn.

Når det gjelder bygningsmessig vedlikehold og oppgradering av Kullungen barnehage, kan det nevnes at en i løpet av året har foretatt utskifting av brannalarmanlegget og det er montert ny belysning på Gruve 1 og Gruve 2.

Kullungen barnehage har de siste årene hatt anledning til å prøve ut en ordning med fast kjøkkenassistent. Erfaringene har vært meget gode. Større fokus på hygiene og sunt kosthold har blant annet ført til et meget lavt sykefravær både blant barn og ansatte. Ordningen utvides derfor til å gjelde for alle Longyearbyen lokalstyres barnehager fra 2009.

LONGYEARBYEN BARNEHAGE

Bygningsmessig er Longyearbyen barnehage lagt til rette for 3 avdelinger med 54 plasser. Eldste del av barnehagens bygningsmasse er ca. 30 år gammel, og det er derfor hvert år stort behov for indre og ytre vedlikehold for å opprettholde en tilfredsstillende standard i samsvar med dagens krav. I løpet av et par sommermåneder ble de tre avdelingene i barnehagen malt. I tillegg ble det foretatt vindtetting under småbarnsavdelingen. Det er også utarbeidet en plan for opprusting av utelekeplassen, og sommeren 2008 ble en del av denne planen realisert. Noe arbeid med montering av lekeapparater gjenstår til 2009.

Pr. 31.12.08 har barnehagen fylt opp 54,4 plasser fordelt på 44 barn. I tillegg vedtok Longyearbyen lokalstyre høsten 2008 å opprette 24 nye barnehageplasser i Formannshuset fra januar 2009. Denne nye avdelingen skal administreres av styrer ved Longyearbyen barnehage. Arbeidet med opprusting av Formannshuset startet i oktober/november. Det ble blant annet lagt varme i gulvene i barnas oppholdsrom, montert lyddempende plater, og installert ny belysning. I tillegg er det bygd nytt inngangsparti.

POLARFLOKKEN BARNEHAGE

Første byggetrinn av Polarflokken barnehage ble åpnet for barn og foreldre i august 2007. Polarflokken barnehage var bygningsmessig lagt til rette for baseorganisering, med 2 baser, samt nødvendig inneareal for en utegruppe/friluftsgruppe. Barnehagen startet opp med til sammen 27 barn som totalt fylte opp 40 plasser. Behovet for nye barnehageplasser økte utover høsten 2007, og pr. 31. desember samme år var 48 plasser oppfylt. Pr. 31.12.08 fylte totalt 39 barn opp 53,8 plasser, og alt godkjent leke- og oppholdsareal er maksimalt utnyttet. Utelekeplassen ved Polarflokken barnehage var ikke ferdigstilt ved oppstart i 2007. Sommeren og høsten 2008 ble det derfor gjort en del grunnarbeider, og det ble satt opp blant annet grillhytte og en del lekestativer.

I 2008 har alle barnehagene utvidet antall plasser for å prøve å oppfylle målsettingen om full barnehagedekning. Foto: Kristin Brenli

Elevene får kjennskap til lokal kultur og historie. Foto: Anne Jahre

En litt annerledes matematikkdag i februar. Foto: Anne Jahre

LONGYEARBYEN SKOLE

Longyearbyen skole er en driftsenhet der grunnskolen utgjør hovedenheten. I tillegg har skolen en videregående avdeling, skolefritidsordning, kulturskole og opplæringstilbud i norsk for fremmedspråklige voksne. For å yte et godt tilbud til denne sammensatte gruppen, hadde skolen i 2008 ca. 40 årsverk fordelt på 45 ansatte.

En del av det pedagogiske personalet ved Longyearbyen skole er rekruttert spesielt med tanke på å kunne dekke fagbehov i videregående avdeling, men alle skal likevel kunne undervise på grunnskolenivå. Bakgrunnen for denne ordningen er blant annet at elevtall og fagønsker på videregående

avdeling varierer fra år til år, slik at de ansatte derfor også må ha undervisningskompetanse på grunnskolenivå.

Som grunnlag for utarbeiding av lokal arbeidstidsavtale for det pedagogiske undervisningspersonalet ved skolen, ble det oppnådd enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene om at følgende overordnede utviklingsmål som skal være førende for all aktivitet ved skolen for perioden 2008-2011:

Longyearbyen skole skal

- framstå som en tydelig organisasjon med gode samhandlingsrutiner
- gi et sammenhengende opplærings/utdanningsløp med

fokus på tilpasset undervisning

- være en arbeidsplass preget av trygghet og trivsel for elever og ansatte
- ha et flerkulturelt/internasjonalt perspektiv
- være i stand til å mestre nye utfordringer
- ha et arktisk perspektiv

I 2008 er arbeidet med lokale fagplaner videreført. Ved Longyearbyen skole blir det i en slik sammenheng satt spesiell fokus på lokal tilhørighet, det arktiske perspektivet og tilpassing til geografisk beliggenhet. Skolen var til og med våren 2008 tilknyttet Lærende Nettverk. MOT- prosjektet ble videreført for elevene på ungdomstrinnet og videregående avdeling. Med god hjelp av mange ansatte i Longyearbyen lokalstyre, samt andre institusjoner i byen, ble alle fast ansatte ved skolen frigjort for å sette seg på skolebenken 2 ekstra dager i oktober. Organisasjonsbygging var hovedoverskriften for disse dagene, som var en del av organisasjonsutviklingsprosessen under ledelse av veileder fra KS.

Ellers har Longyearbyen skole også i 2008 spilt en aktiv rolle i lokalsamfunnet, spesielt gjennom konserter og teaterforestillinger i skolens lokaler. Skolen har også hatt flere besøk av kunstnere fra fastlandet, blant annet som en oppfølging av vedtatt 3-årig lokal plan for den kulturelle skolesekken, hvor følgende lokale målsetting ligger til grunn:

"Longyearbyen skole ønsker å bidra til bedre samordning av allerede eksisterende kulturtilbud i Longyearbyen". For å kunne realisere dette er det viktig med et godt samarbeid mellom grunnskole/videregående avdeling og kulturskole. Selve målsettingen fordrer også et godt samarbeid med andre kulturformidlere, med næringsliv, med UNIS og selvsagt med kulturavdelingen i Longyearbyen lokalstyre. Hvis vi lykkes med dette arbeidet mener vi at vi vil:

- gi barn og ungdom i grunnskole og videregående avdeling større tilgang til ulike kunst og kulturuttrykk av høy kvalitet
- få barn og ungdom til å være aktive i kulturtilbudet i byen
- gi barn og unge større kjennskap til lokal kultur og historie og på den måten gi dem en sterkere forankring
- utvikle en større og varig kontaktflate mellom skolen det lokale kulturliv, næringsliv, UNIS og lokalstyres kulturavdeling."

Her er et godt eksempel der eldre elever hjelper yngre elever. Foto: Anne Jahre

Kulturskolen er en ressurs for lokalmiljøet. Foto: Ragnhild Dahlseng

Ved årets TV-aksjonsarrangement ved skolen ble det utøvd stor og kreativ innsats, og innsamlingsresultatet ble det beste noensinne.

Skolen og elevene har også i 2008 hatt stor nytte og glede av offentlige instanser og næringslivet i byen, i form av seminarer/foredrag, sponning av arrangementer, støtte til leirskole, og positiv velvilje i forbindelse med elevenes yrkespraksis.

GRUNNSKOLEN

Elevtallet i grunnskolen økte fra 197 pr. 31.12.07 til 213 pr. samme dato i 2008. Økningen har vært spesielt merkbart på småskoletrinnet og mellomtrinnet, og har ført til forsterket behov for utvidelse av arealene på disse to avdelingene. I løpet av 2008 har utbygging/ombygging derfor vært tema på flere møter mellom Oppvekstforetaket og Bydrift, og behovet er i tillegg meldt inn til Justisdepartementet.

Fysisk aktivitet ute og inne og Svalbards natur og kultur er sentrale satsningsområder i grunnskolen. Et barskt klima er sjelden til hinder for uteaktiviteter ved Longyearbyen skole.

VIDEREGÅENDE AVDELING

Skoleåret 2008/2009 tilbys studiespesialisering på alle tre trinn i tillegg til sosial og helsefag på vg2-nivå. Antall elever våren 2008 var 21. Pr. 31.12.08 var elevtallet på videregående avdeling 23. Videregående avdeling avviklet både våren og høsten 2008 privatisteksamener for voksne bosatt i Longyearbyen.

Våren 2008 ble det inngått en intensjonsavtale mellom Oppvekstforetak KF og Troms Fylkeskommune som blant annet sikrer ungdom fra Longyearbyen tilgang til videregående opplæring i Troms på like vilkår med ungdommer fra dette fylket..

Høsten 2008 vedtok administrasjonsutvalget at politisk behandling av større planarbeider, herunder plan for framtidig organisering av videregående tilbud i Longyearbyen, om mulig skulle avventes til ny Svalbardmelding foreligger.

MINORITETSSPRÅKLIGE ELEVER I GRUNNSKOLEN OG VIDEREGÅENDE AVDELING

Antall minoritetsspråklige barn ved Longyearbyen skole har økt betydelig fra tusen- årsskiftet og fram til i dag. I 2003 hadde en 13 utenlandske elever ved skolen, pr. 31.12.07 hadde en 27 elever fra 7 ulike nasjoner, mens det pr. samme dato i 2008 var 33 elever fra 8 ulike nasjoner ved skolen. To av disse var elever på videregående avdeling. Skolen ønsker å legge til rette for at de minoritetsspråklige elevene skal få et så godt tilbud som mulig, og høsten 2008 er det blant annet arbeidet med utforming av rutiner for mottak av og oppfølging av disse elevene, samt organiseringen av norskopplæringen.

SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Skolefritidsordningen er et tilbud for barn fra 1. til 4. trinn. I løpet av 2008 benyttet i gjennomsnitt 60 elever seg av tilbudet. Av disse hadde 48 barn 100 % plass. Barn fra de to laveste trinnene benyttet seg i større grad av tilbudet, med henholdsvis 21 barn fra 1. trinn og 18. barn fra 2. trinn. Generelt er det størst oppslutning om ordningen i mørketiden, med et visst fravall når lyset vender tilbake.

KULTURSKOLEN

Kulturskolen er en ressurs for lokalmiljøet, og har et omfattende samarbeid med øvrige kulturinstanser i Longyearbyen. Det er blant annet inngått samarbeidsavtale med biblioteket, og kulturskolen har i løpet av høsten hatt flere møter med andre aktuelle samarbeidspartnere. Daglig leder ved kulturskolen er kontaktperson

son og koordinator for den kulturelle skolesekken.

Kulturskolens tilbud ble høsten 2008 benyttet av 95 elever. 16 av disse elevene deltok på 2 eller flere aktiviteter slik at man til sammen har 118 elevplasser. Kulturskolen tilbyr skoleåret 2008/2009 undervisning i dans, teater, kunst, piano, slagverk, kornett, sang, klarinett, fløyte og fiolin. I tillegg selges det dirigenttjenester.

NORSK MED SAMFUNNSKUNNSKAP FOR FREMMEDSPRÅKLIGE VOKSNE

Longyearbyen skoles tilbud for fremmedspråklige voksne er viktig både for selve målgruppen og for næringslivet i byen. For de fleste utlendinger som bosetter seg i Longyearbyen er arbeid hovedformålet, og norskferdigheter er en viktig forutsetning for ansettelse. Etterjuls vinteren 2008 deltok 49 voksne fremmedspråklige, fordelt på 5 grupper, i tilbudet ved skolen. Høsten 2008 startet 69 fremmedspråklige elever, fordelt på 4 grupper, opp med norskundervisning. I løpet av de påfølgende måneder var det et visst fravall, og pr. 31.12.08 viste oversikten at 57 personer hadde gjennomført undervisningen høsten 2008.

Bydrift Longyearbyen AS

Bydrift Longyearbyen AS (Bydrift) har vært gjennom sitt tredje år etter restruktureringen i 2006. Det har vært noen mindre endringer i organisasjonen mens oppgavene gjennom året har vært de samme. Bedriften er et rendyrket teknisk selskap med ansvar for følgende områder med tilhørende aktiviteter.

- Energiforsyning (elektrisitet og fjernvarme)
- Kommunalteknikk (vann, avløp, renovasjon og veier)
- Eiendomsforvaltning
- Brann- og beredskap
- Havnedrift

Bydrift Longyearbyen AS eies 100 % av Longyearbyen lokalstyre.

I løpet av 2008 bestemte eieren at selskapet skulle omdannes fra et aksjeselskap til et kommunalt foretak fra 01.01.09. Arbeidet med dette ble prioritert gjennom høsten og stort sett alle formaliteter er ivaretatt ved årsskiftet 2008/2009.

Bydrifts virksomhet administreres og følges opp i hovedsak av eget personell. Unntakene gjelder de større investeringsoppgavene der det kan være naturlig å leie inn eksterne byggeledere. Utførende arbeid styres via forvaltning-, drift- og vedlikeholdsavtaler og gjennomføres av innleide entreprenører. Brann- og beredskapstjeneste og energiproduksjon utføres utelukkende av egne ansatte.

Bemanningen er av en størrelse som gjør Bydrift lite robust ved for stor turnover og/eller høyt sykefravær. Fagområdene krever høy kompetanse og er stort sett besatt med enkeltpersoner. Ved vakanser er det komplisert å finne kompetansen innad og erstat-

I 2008 ble det levert og montert nytt reservekraftanlegg i Longyearbyen. Foto: Jørn Myrlund

ningsprosessen kan bli langvarig. Bydrift utførte 41,4 årsverk fordelt på 63 ansatte i 2008. Innen brann er det 19 deltidsansatte som gir den store forskjellen i årsverk og ansatte. Ansatte i øvrige stillinger er stort sett 100% stilling.

Største enkelthendelse i 2008 var levering og montering av nytt reservekraftanlegg. Anskaffelsen er i hovedsak finansiert med tilskudd fra Justisdepartementet. Etter en lengre periode med planlegging ble anlegget bestilt, levert og montert/prøvekjørt i løpet av 10 måneder.

Longyearbyen er nå sikret tilstrekkelig kraft også ved lengre utfall av Energiverket. Dette sammen med eksisterende fyrhus gir en fullgod sikkerhet, dersom ordinær energiforsyning av en eller annen grunn ikke fungerer, for samfunnets normalfunksjoner.

ENERGIVERKET

PRODUKSJON

Energiverket er verdens nordligste

kullfyrte varmekraftverk og produserer både strøm og fjernvarme. For året 2008 har energiverket produsert 42 775 MWh elektrisk energi, og 64 609 MWh termisk energi. Totalt ble det brukt 22 294 tonn med kull og 925 772 liter dieselolje for å produsere denne energien. Avfall fra kullforbruket er i form av henholdsvis slagg på 2 358 m³ og på aske 1 440 m³.

Det ble montert nye sjøvannspumper i august/september, og for energiforsyningen vurderes denne utskiftingen å være meget tilfredsstillende.

ELDISTRIBUSJON

Prosjektet Energifokus 78 °N har pågått i hele 2008 og vil bli avsluttet i 2009. Målet er en reduksjon på elektrisk energi, samt få overført forbruk fra elektrisk til fjernvarme tilsvarende 8 083 381 kWh.

I desember ble reservestromsaggregater med en kapasitet på 6 000 kW tatt i bruk. Aggregatene styres fra egen PC i Energiverkets kontrollrom.

Energiverket brukte i 2008 22 294 tonn med kull. Foto: Grete R. Haldorsen

DET LOKALE ELTILSYN (DLE)

Det lokale eltilsyn har i løpet av året gjennomført kontroll med ca. 80 anlegg i Longyearbyen. Det arbeides med utskifting av de gamle el-målerne med nye målere for fjernavlesning, og i 2008 ble ca. 300 byttet ut.

FJERNVARME

Det omfattende prosjektet med å skifte ut alle rør i Nybyen og til Huset som startet opp i 2007 ble ferdigstilt i 2008. Utskiftingen er gjort som en kombinasjon av nye rørkasser, nye rør i gamle rørkasser og rør på bakken. Det er foretatt fullrenovering av en undersentral med tilhørende rørkasse i Vei 230. Dette var de siste to prosjekter i en 5-årig prosjektperiode med store investeringer i oppgradering og utvidelse av fjernvarmenettet.

I 2008 ble i alt nesten 6 000 m² bygningssmasse knyttet til fjernvarmenettet, hvorav 3 500 m² var til nye bygg. De resterende 2 500 m² var eksisterende bygg som kunne knyttes til fjernvarmenettet i kraft av de utvidelsene som er gjort i løpet de seneste årene.

RENOVASJON

2008 har vært det første hele året med full drift av det nye utstyret på avfallsanlegget. Dette har fungert bra bortsett fra noen problemer med syng av avfallsballer og emballeringen av disse. Leverandøren har vært oppe og sett på de beskrevne problemene og utbedret disse. Problemene med emballering ble løst med å gå over til en tykkere type emballasjefolie. I tillegg er det problemer med støv som skapes under kverning av avfall. Dette vil bli løst i løpet av 2009.

Fjernvarmenettet ved Næringsbygget hadde sunket og ble skiftet ut. Foto: Anne Lise Olsen

Overgangen med kverning, pressing og emballering av avfallet har medført at mengden avfall som gikk til deponi er blitt redusert betraktelig.

I juli ble metallet som var lagret på Hotellneset og på deponiet i Adventdalen sendt til fastlandet for gjenvinning. Totalt 990 tonn ble skipet ned.

Forslag til avfallsforskrift for Longyearbyen planområde som ble oversendt Sysselmannen i 2007 ble ferdig utformet i 2008, og ligger nå til høring. Forskriften omfatter blant annet krav til montering av matavfallsskverner og en mer miljøforsvarlig håndtering av bygge- og anleggsavfall.

Søknad om å drifte avfallshåndteringen i Longyearbyen ble oversendt Sysselmannen høsten 2008. Formålet med søknaden er å få på plass en formell tillatelse som er oppdatert i forhold til dagens krav til avfallshåndtering og miljømålene for Svalbard.

Som en konsekvens av tillatelse til virksomhet etter Svalbardmiljøloven ble Bydrift pålagt av Statens forureningsstilsyn til å finne andre måter å deponere asken fra Energiverket på. Det ble valgt en løsning med å deponere asken på deponiet i Adventdalen, og denne ordningen trådte i kraft fra 01.09.08.

I siste halvår av 2008 ble restavfallscontainerne for husholdningene byttet ut med nye. De nye containerne har mindre innkastluker enn de gamle, noe som i begynnelsen medførte at større ting/søppelposer ble liggende utenfor containerne. Etter noen oppslag i Svalbardposten høsten 2008 har dette blitt et mindre problem.

Høsten 2008 fikk alle husholdningene i Longyearbyen utlevert plastbokser for innsamling av farlig avfall. Næringslivet har også tilgang på disse. Målet er å få samlet inn mest mulig farlig avfall som ellers kan havne i det øvrige avfallet. Det er lagt opp til en årlig tømming av disse boksene.

VEIER OG ELVEDOSING

Hele etterjulsvinteren 2008 bød på store nedbørsmengder først i form av regn og senere snø og vind. Dette medførte store ressurser for å sikre infrastruktur, og for å holde veiene farbare. Den største utfordringen ble etter hvert hvor snøen skulle deponeres rundt omkring i byen. Etter som byen har vokst og tidligere frie arealer er bebygd, er deponering av store snømasser en utfordring for entreprenøren som utfører vintervedlikeholdet for Bydrift.

Etter store nedbørsmengder ble det satt inn store ressurser til veivedlikehold. Foto: Anne Lise Olsen

Det er lagt ut ny utslippsledning i Adventsfjorden. Foto: Håkan Eriksson

Ny slepe- og fortøyningsbåt ble anskaffet høsten 2008. Foto: Kjetil Bråten

Arbeidet med å gruse opp vegen til Gruve 7 fortsatte der det slapp i 2007, og i 2008 er det lagt på nytt grusdekke fra Gruve 6 krysset til Basecamp hundegård. Vei 401 fikk også nytt grusdekke på strekningen fra avfallsanlegget til lagerområdet på Sjøskrenten.

Av nyetableringer ble det på grunnlag av revidert delplan for tilførselsvei til nye boliger i Vei 234 etablert vei fra 232 vest for Blåmyra.

Museumsveien ble som vanlig stengt for tyngre kjøretøy i perioden når det er vannføring i Longyearelva, grunnet utvasking av omfyllingsmasser rundt rørene under veien.

I september 2008 ble det inngått ny FDV-avtale for veivedlikehold som gjelder frem til 2013.

Sysselemannen har i 2008 fastsatt en ny skiltplan for Longyearbyen planområde, en plan som vil medføre store endringer i trafikkbildet i Longyearbyen. Skilting i henhold til ny skiltplan vil bli gjennomført i 2009.

Omfanget av elvedosing for sikring av bygninger og infrastruktur har vært i et normalår. Dosingen av Vannledningsdalen ble imidlertid utført noen uker senere enn normalt grunnet mye snø og sen snøsmelting.

VANN OG AVLØP

Vannkvaliteten har over året vært god og uten de store avvikene i forhold til drikkevannsforskriften. De verdier som noen ganger har overgått grensen er på aluminium og mangan, som begge er stoff som ikke er skadelig for helsen under en kortere periode.

Ledningsnettet har fungert godt i 2008 uten noen større driftsavbrudd, og det har kun vært noen få problemer med defekte varmkabler.

Reinvesteringer på vann- og avløpsnettet inkluderer en ny avløpsledning langs Hilmar Reksten vei, nye vann- og avløpsledninger i store deler av Nybyen og til Huset, samt at dårlige rørkasser er byttet ut. Gjeldende plan for utskifting av rørkasser løper frem til 2010.

Høsten 2008 ble det lagt ut ny utslippsledning på avløpet som strekker seg ca. 3 km ut i Adventsfjorden, med utløp på 63 meters dyp. Denne erstatter den gamle utslippsledning som kun var 350 meter lang og med utløp på 20 meters dyp. For å klare å sende ut avløpet så langt er det installert ny pumpestasjon på Sjøskrenten bak Svalbard Snøscooterutleie. Legging av ny utslippsledning for avløp må ses i sammenheng med økende mengde matavfall i avløpsnettet, når nye matavfallskverner er installert hos alle husstandene.

HAVNEVIRKSOMHET

2008 har vært et år preget av trafikkøkning og innføring av store deler av Lov om havner og farvann på Svalbard gjennom en egen forskrift som ble gjort gjeldende fra 01.05.08.

Forprosjekt med etablering av økt kaikapasitet ble igangsatt som et felles prosjekt mellom Sysselemannen og Longyearbyen lokalstyre. Høyt kostnadsnivå for ny kai medførte at prosjektet er lagt på is inntil videre. For å bote på begrenset kaikapasitet på kort sikt, er det bygd ny flytekai øst for Bykaia. Kaikapasiteten i høysesong er til

tross for dette tiltaket fortsatt sprengt. Liggetiden for skip er redusert, og man er ikke lenger i stand til å levere tilstrekkelig mengder vann til skip som ligger inne. Det tas sikte på å iverksette avbøtende tiltak for dette i 2009.

Økt trafikk, tonnasje og press på effektiv fortøyningsstjeneste har lagt grunnlag for å styrke havnas tilbud av fortøyningsbåter. Ny reserve slepe- og fortøyningsbåt ble anskaffet høsten 2008. Samtidig ble tidligere fortøyningsbåt utfaset, og innkjøp av ny fortøyningsbåt med leveranse i juni 2009 ble lagt ut på anbud.

På dagtid i sommersesongen 2008 ble det etablert vaktstjeneste med fast vakt i hovedporten til Bykaia. Denne tilstedeværelsen har vist seg vellykket, og vil bli videreført i 2009. Passasjerer over kai har doblet seg siden 2002, og driften er nå på et nivå som gjør det vanskelig å kombinere last og passasjerer over et begrenset område. Dette synliggjør behovet for økt kaikapasitet og bedre mulighet til å skille cruise- og annen skipstrafikk.

Utvidelse av havnas AIS trafikkovervåkingssystem med ny mottaker på Isfjord Radio har bidratt til en ytterligere forbedring og tidlig varsling av innkomne skip, og sikrer en bedre utnyttelse av kai resursene. Denne informasjonen er også gjort tilgjengelig for Kystverkets trafikkentraler og redningstjenesten.

EIENDOMSFORVALTNING

BOLIGER

Etterspørselen etter boliger i fra eksterne har vært nokså stabilt de siste årene, til tross for den store utbyggin-

gen av nye familieboliger i øvre- og nedre Gruvedalen. Selskapets familieboliger er på nær som 2 boliger i sin helhet utleid til ansatte i Longyearbyen lokalstyre systemet, og det har blitt utført til dels omfattende oppussingsarbeider på flere familieboliger i 2008.

Hybelhusene 220.02 og 222.05 er i sin helhet leid ut til henholdsvis UNIS og SNSK AS. For å få plass til egne ansatte ble det våren 2008 sagt opp 15 eksterne leietakere av hybelleiligheter og 3 familieleiligheter.

ANDRE BYGG

Eiendomsavdelingen har i 2008 ansvaret for følgende bygg:

- Kraftstasjon
- Brannstasjonen
- Avfallsanlegget
- Kullungen barnehage
- Longyearbyen barnehage
- Polarflokkens barnehage
- Vannverket m/høydebasseng
- Alle fyrhus og undersentraler

Utleiesituasjonen for forretningsbyggene har vært god i 2008, og samtidig er det gjennomført en del store vedlikeholdsarbeider på mange av disse bygningene.

DRIFSAVTALER

Eiendomsforvaltningen har en rekke driftsavtaler med lokale firmaer. Renhold og vaktmestertjenester er i 2008 leid inn fra ISS Svalbard AS, men vaktmestertjenestene vil fra mars 2009 bli utført i egen regi. Det er inngått nye avtaler om levering av varer og tjenester innenfor elektro og VVS med henholdsvis J.M.Hansen AS og Spitsbergen VVS AS.

PROSJEKTER

Eiendomsavdelingen har i løpet av 2008 gjennomført ca. 20 store og små vedlikeholdsprosjekter på egne eiendommer.

Utenom boligene til Longyearbyen lokalstyre er de største løftene gjort på:

- Longyearbyen barnehage, hvor 3 avdelinger er pusset opp og uteområdet har fått seg et løft.
- Utearealet i Polarflokkens barnehage er under arbeid og vil bli ferdigstilt til sommeren.
- Galleriet har fått malt fasadene
- Formannshuset har blitt renoveret og er tatt i bruk som barnehage
- Kulturhuset og utvidelse av Polarflokkens barnehage er under planlegging.

BRANN- OG BEREDSKAP

Følgende tjenester inngår i brann- og beredskapsområdet:

*Det er fortsatt etterspørsel etter boliger til tross for stor utbygging av boliger.
Foto: Mari Tefre*

- Brann- og redningstjeneste
- Brannforebyggende tjeneste
- Varslingstjeneste
- Ambulansetjeneste

Brannvesenet er byens brann- og redningskorps, og skal verne om innbyggernes liv, helse og miljø, samt sikre materielle verdier. Beredskapsstyrken er fordelt på 5 vaktlag og de går en dreierende vaktcyklus med en uke på vakt, hver 5. uke. Samtlige brannmannskaper er oppsatt med person-søkere, hvor alarmeringen skjer via en moderne FAS varslingssentral som er plassert på Energiverket. Store deler av byens bygningsmasse er nå tilkoblet varslingssentralen, hvilket gjør at brannvesenet får en tidlig varsling noe som er en avgjørende faktor for tidlig innsats og innbyggernes sikkerhet.

Brannvesenet står også for drift av ambulansetjenesten i Longyearbyen. Dette i nært samarbeid, og i henhold til avtale med Longyearbyen Sykehus.

I 2008 var det totalt 117 oppdrag med ambulanse, og på brannsidene var det 144 utrykninger. Dette viser viktigheten og behovet for å ivareta, samt å opprettholde en god beredskap.

Brannvesenet foretar også tilsyn i de andre bosetningene på Svalbard, nærmere bestemt Hopen, Bjørnøya, Barentsburg, Kapp Linne, Sveagruva og Ny Ålesund.

FOREBYGGENDE VEDLIKEHOLD OG ØVELSER

Longyearbyen brannvesen har en bilpark som er godt utrustet med utstyr. Dette er beredskapsutstyr av høy kvalitet, og som krever nøye vedlikehold. Det er en målsetting å være mest mu-

Brannmannskapet har jevnlig øvelser på situasjoner som kan forventes at de blir stilt ovenfor. Foto: Jan Olav Sæter

lig selvhjulpne her oppe på Svalbard. Skulle katastrofen først inntreffe, så er det ikke bare å ringe til nabokommunen og deres beredskapsstyrke er der for å avhjelpe situasjonen. Brannvesenet holder derfor også jevnlig øvelser, på de situasjonene man kan forvente å bli stilt ovenfor.

I desember 2008 ble "Aksjon bolig-brann" gjennomført, hvor 50 boliger i Longyearbyen fikk besøk i fra brannvesen og det lokale el-tilsynet. Dette tiltaket var en del av et nasjonalt tiltak for å sette fokus på brannsikkerhet i forkant av julestri og nyttårsfeiring.

I 2008 har flere potensielle branner vært avverget på grunn av direktevarsling til 110-sentralen. Vaktmannskapene har fått så tidlig varsling som overhodet mulig. Innsats har på denne måten blitt iverksettes på et veldig tidlig tidspunkt, og dette har avverget at større branner har oppstått.

Den arktiske byggemåten i Longyearbyen er noe spesiell ved at hus/bygningsmasse settes opp på pæler, noe som under byggverk fører til høy luftgjennomstrømning. Varmekabler går i rørkasser under boligene. Den arktiske luften er også rimelig tørr, noe som over tid gjør materialer lett antennelig. Longyearbyen er gjerne utsatt for relativt mye vind, fra øst eller vest. Alle disse faktorene er noe som genererer gode forutsetninger for brannspredning.

Måloppnåelse i 2008

VI VIL SIKRE AT DET FORBLIR TRYGT OG TRIVELIG Å BO OG FERDES I LONGYEARBYEN.

Mål / tiltak	Kommentarer
Arealplan for Longyearbyen skal rulleres med sikte på vedtak innen utgangen av 2008. I arealplanen inngår tilrettelegging for nye byggeområder for boliger, ivareta kulturminner og biologisk mangfold, trafiksikkerhet mm.	Forslag til arealplan for Longyearbyen ble sendt på høring i perioden juli – september 08. Det ble besluttet å avvente videre behandling til stortingsmeldingen for Svalbard blir lagt fram våren 2009.
Longyearbyen lokalstyre skal være en pådriver i arbeidet med å holde Longyearbyen "ren og ryddig". Samarbeidet mellom Sysselmannen og Store Norske videreføres og videreutvikles.	Ungdommens årlige ryddeprosjekt er gjennomført. Det er dialog mellom Bydrift og Sysselmannen om "Longyearbyen ren og ryddig", og det vil bli forsøkt å få med flere sentrale aktører.
Nytt reservekraftverk settes i drift.	Satt i drift i desember og det er gjennomført opplæring med utarbeidelse av startprosedyrer
Starte prosessen med å etablere ny hovedkraftforsyning	Arbeidet med valg av energibærere og forurensningsregnskap igangsatt.

VI VIL JOBBE FOR ET INKLUDERENDE OG TOLERANT LOKALSAMFUNN OG STYRKE FAMILIESAMFUNNET.

Mål / tiltak	Kommentarer
Det skal utarbeides plan for oppvekst og undervisning, som vedtas i lokalstyret.	Planen er under arbeid. Den legges ut til offentlig høring våren 2009 og forelegges lokalstyret for vedtak høsten 2009.
Videreføre arbeidet med utvikling av samarbeidsforumet mellom Longyearbyen sykehus og Longyearbyen lokalstyre om helsetilbudet i Longyearbyen.	Tiltaket har ikke hatt særlig prioritet, men Longyearbyen lokalstyre har vært i samtale med helsesøster om ressurs-situasjonen til helsesøstertjenesten.
Arbeide for å få etablert et tilbud innen psykiatri og psykologi på 2.-linje-nivå i Longyearbyen.	Sykehuset har etablert en prøveordning som skulle evalueres høsten 2008, men Longyearbyen lokalstyre er ikke kjent med resultatet av evalueringen.
Det lages en plan med konkrete tiltak for å bedre integreringen av utenlandske statsborgere	Utenlandske borgers situasjon er tatt opp med justisministeren, og i møte med UDI og Sysselmannen.
Igangsette prøveprosjekt for bedret kosthold og helse i skolen og i barnehagene.	Proveprosjektet er gjennomført i en av barnehagene. Dette har gitt gode resultater. Det er avsatt midler slik at ordningen kan innføres i alle barnehagene fra januar 2009. Skolefrukt er obligatorisk i grunnskolen.

VI VIL ARBEIDE FOR Å TILRETTELEGGE FORHOLDENE FOR SVEA-PENDLERNE.

Mål / tiltak	Kommentarer
Arbeide for at det gis nasjonalpolitisk aksept for vei mellom Longyearbyen og Svea. Slik vei er viktig for familiesamfunnet i Longyearbyen.	Pendlersituasjonen til Svea har vært drøftet med ulike stortingskomiteer, men det kan synes vanskelig å få aksept for vei til Svea.

VI VIL HA ET VARIERT NÆRINGSLIV FOR Å SIKRE FULL SYSSELSETTING.

Mål / tiltak	Kommentarer
Starte en prosess for å se nærmere på hvordan lokalstyret kan bidra til at de overordnede statlige målene for næringsutvikling nås, med spesiell vekt på kvinnelige arbeidsplasser.	Spørsmålet har vært berørt i samtaler med ulike lokale aktører i fbm samfunns- og næringsanalysen. Ved ledighet i stillinger i Longyearbyen lokalstyre vurderes det om stillingen kan besettes ved lokal rekruttering.
Arbeide for økt konkurranse innen næringslivet, i Longyearbyen og innen transportsektoren til og fra fastlandet.	Longyearbyen lokalstyre har jobbet for å få gjort konkurranse-loven gjeldende på Svalbard, og fra 01.07.09 blir konkurranse-loven gjort gjeldende for Svalbard.
Arbeide for at prisene på tjenester som leveres fra virksomheter som er eid eller deleid av det offentlige ikke skal være høyere på Svalbard enn på fastlandet (eksklusive avgifter).	Spørsmålet er tatt opp i Longyearbyen lokalstyre sin søknad om statstilskudd og i møter med statlige myndigheter.
Arbeide mot statlige myndigheter for å sikre forutsigbare rammevilkår for næringslivet.	Longyearbyen lokalstyre har gitt innspill om dette i forbindelse med arbeidet med Svalbardmeldingen, og i møter med statlige myndigheter.

VI VIL OPPRETTHOLDE ET VARIERT KULTUR- OG FRITIDSTILBUD MED UTGANGSPUNKT I FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER.

Mål / tiltak	Kommentarer
Utarbeide plan for idrettsanlegg	Arbeidet har ikke vært prioritert i 2008.
Planlegging og eventuell bygging av nytt kultur- og allaktivitetsbygg gjennomføres ihht vedtak i lokalstyret.	Byggekontrakt underskrevet i februar 2009, og byggestart er satt til 15.06.09.
Tilpasse ressursene til drift av Svalbardhallen i forhold til aktiviteten i hallen.	Gjennomført.

VI VIL TA VARE PÅ OG VIDEREFORMIDLE LONGYEARBYENS HISTORIE OG IDENTITET.

Mål / tiltak	Kommentarer
Longyearbyens kulturminner skal integreres i arealplanen.	Gjennomført. Kulturminner med sikringssoner er ivarettatt i forslag til arealplan som er lagt ut til offentlig ettersyn.
I samarbeid med Sysselmannen og Svalbard Museum etablere en natur- og kultursti i Longyearbyen	Svalbard reiseliv har startet opp arbeid med natur- og kultursti. Forprosjekt er finansiert gjennom Svalbard Miljøvernfond.
Legge forholdene til rette for innbyggere og næringsliv som ønsker å ta vare på kulturminner.	Tiltaket søkes ivarettatt i den løpende saksbehandlingen.

VI VIL HA ALLSIDIG BRUK AV OG TILGANG TIL SVALBARDS NATUR.

Mål / tiltak	Kommentarer
Arbeide for at lokalbefolkningen og deres besøkende sin tilgang til og bruk av Svalbards natur skal være gebyrfri.	Saken er tatt opp i møter med statlige myndigheter.
Arbeide for at det ikke blir lagt ytterligere begrensninger på lokalbefolkningens tilgang til og bruk av naturen på Svalbard.	Saken er tatt opp i møter med statlige myndigheter.
Arbeide for etablering av nye områder for hyttebygging og legge til rette for utvidelse av eksisterende hytteområder.	Miljøverndepartementet har avslått Longyearbyen lokalstyres anmodning om nye hytteområder utenfor dagens arealplanområde og utvidelse av eksisterende hytteområde på Vindodden.

VIVIL FØLGE OPP DE HØYE MILJØMESSIGE MÅLSETTINGENE FOR SVALBARD.

Mål / tiltak	Kommentarer
Avlegge statusrapport i fht avfallsplanen	Lokalstyret ble orientert om statusen i fht avfallsplan i møte 22.09.08.
Oppfylle konsesjonskrav for energiverket gitt av sentrale myndigheter.	Alle krav i ny tillatelse med unntak av røkgassrensing oppfylt. Denne er tidsatt til 2011. SFT aksepterer utsettelse inntil energibærerproblematikken er ferdig analysert.
Bidra til oppfyllelsen av visjonen om et CO2-fritt Svalbard	Longyearbyen lokalstyre er positiv til UNIS sitt arbeid, og ulike tiltak på energiverket vil skje i samarbeid med prosjektet.

VIVIL HA ET GODT OG FLEKSIBELT OFFENTLIG TJENESTETILBUD.

Mål / tiltak	Kommentarer
Det skal utarbeides tjenestebeskrivelser for tjenester/produkter som leveres av Longyearbyen lokalstyre, kommunale foretak og heleide aksjeselskap.	Punktet har ikke hatt prioritet. Arbeidet vil starte i løpet av 2009.
Organisasjonen skal ha en kompetanse som er tilpasset oppgaver og utfordringer.	Alle utlyste stillinger er besatt med kvalifisert personale. Det har vært noe mer krevende enn tidligere å få tilsatt personell med teknisk bakgrunn. Det er god søknad til pedagogiske stillinger i oppvekstforetaket.
Organisasjonen skal ha et arbeidsmiljø preget av trivsel, motivasjon, faglige utfordringer og effektivitet.	Arbeidsmiljøundersøkelse gjennomført ved Longyearbyen skole årsskiftet 2007/2008. Vernerunder gjennomført i hht plan. Sommerfest er også arrangert.
Oppfølging av organisasjonsutviklingsprosessen med ledelses- og medarbeiderutvikling.	Det er gjennomført 2 fellessamlinger der det er jobbet med målsetninger for den interne virksomheten i Longyearbyen lokalstyre.
Turn-over i organisasjonen skal reduseres med 10 %.	I 2007 var det 28 oppsigelser i Longyearbyen lokalstyre med foretak, noe som tilsvarte en turnover på ca. 23 %. I 2008 har 22 personer sagt opp, noe som gir en turnover på ca. 21 %.
Gjennomgang av tariffstrukturen i energiforsyningen med sikte på å oppnå en mer kostnadsriktig prising	Ikke prioritert i 2008.

VIVIL JOBBE FOR Å STYRKE LONGYEARBYEN LOKALSTYRES POSISJON VED RIKSPOLITISKE AVGJØRELSE.

Mål / tiltak	Kommentarer
Oppfølging av forbedringstiltak som er foreslått i evalueringsrapport fra NIBR.	NIBR har lagt fram en oppfølgingsrapport våren 2008 som viser en viss positiv utvikling i forhold til opprinnelig evalueringsrapport. Det søkes å ha fokus på forbedringsområdene i det løpende arbeidet.
Videreføre og videreutvikle arbeidet i etablerte fora med Justisministeren, Polaravdelingen og Sysselmannen.	Gjennomføres som planlagt.

Nøkkeltall

DRIFTSREGNSKAP 2008	LONGYEARBYEN LOKALSTYRE	KULTUR- OG FRITIDS- FORETAK KF	OPPVEKST- FORETAK KF	BYDRIFT LONGYEAR- BYEN AS
Rammetilskudd fra staten	-90 200 000			
Driftstilskudd fra Longyearbyen lokalstyre		-11 105 000	-32 587 000	-9 524 000
Øremerket tilskudd fra Longyearbyen lokalstyre		-455 000		-7 100 000
Andre driftsinntekter	-11 103 109	-6 910 318	-20 187 031	-102 849 340
Sum driftsinntekter	-101 303 109	-18 470 318	-52 774 031	-119 473 340
Personalkostnader	12 276 902	7 184 389	37 057 405	23 294 071
Andre driftskostnader	8 116 337	11 029 859	14 917 054	90 655 829
Overføringer	8 683 068	102 641	1 321 899	
Drifts- og investeringstilskudd til kommunale foretak og AS	87 570 000			
Sum driftsutgifter	116 646 307	18 316 889	53 296 358	113 949 900
Netto finansposter	-4 555 653	-114 158	-569 074	1 560 014
Ekstraordinære poster				877 305
Resultat før bruk / avsetning til fond	10 787 545	-267 587	-46 747	-3 086 121
Bruk av fond	-25 726 437	-5 484	-3 644 859	
Avsatt til fond	12 559 156	147 837	2 769 992	
Regnskapsmessig mindre(-) /mer(+)forbruk	-2 379 737	-125 235	-921 614	-3 086 121
INVESTERINGSREGNSKAP 2008				
Investeringskostnader	846 114			57 936 774
Avsetning til fond	0		224 000	2 527 839
Sum kostnader	846 114	0	224 000	60 464 613
Finansiering:				
Øremerket tilskudd fra Longyearbyen lokalstyres foretak	-391 509		0	-37 650 170
Tilskudd/tilknytningsinntekter/andre inntekter				-4 709 281
Låneopptak bank				-9 766 252
Bruk av egenkapital/overført fra driftsregnskapet	-454 605			-1 370 727
Midlertidig lån likviditetsreserve				-6 968 183
Sum finansiering	-846 114	0	0	-60 464 613
BALANSE 31.12.2008				
Eiendeler:				
Sum anleggsmidler	2 884 301	2 203 920	27 720 739	80 717 691
Sum omløpsmidler	38 892 640	4 066 714	13 165 599	61 712 949
Sum eiendeler	41 776 941	6 270 634	40 886 338	142 430 640
Egenkapital og gjeld				
Askjekapital				-10 000 000
Ubundne fond	-9 213 547	-865 325	-2 054 249	-4 937 579
Bundne fond	-21 320 032	-34 996	-1 076 287	
Regnskapsmessig mindreforbruk	-2 379 736	-125 235	-921 614	-3 086 121
Kapitalkonto	-16 329	-1 214 552	10 932 645	
Sum egenkapital	-32 929 644	-2 240 107	6 880 495	-18 023 700
Asvsetning for forpliktelser				-15 304 364
Langsiktig gjeld	-2 867 971	-989 368	-38 653 384	-78 930 940
Kortsiktig gjeld	-5 979 326	-3 041 159	-9 113 449	-30 171 636
Sum gjeld og egenkapital	-41 776 941	-6 270 634	-40 886 338	-142 430 640

NB: Det er ikke eliminert for internt kjøp og salg.

KOMMENTARER TIL REGNSKAPET

Longyearbyen lokalstyre har fra 01.01.06 organisert sin virksomhet i en foretaksmodell med to kommunale foretak, Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF og Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF, og et heleid aksjeselskap, Bydrift Longyearbyen AS. Det føres regnskap for den enkelte virksomhet. Oppvekstforetak KF ble etablert fra 01.01.07. Fra samme dato tok Longyearbyen lokalstyre over ansvaret for Longyearbyen skole.

EGENKAPITAL

Fond er Longyearbyen lokalstyres og foretakenes disponible egenkapital. Vi har følgende fond: disposisjonsfond og bundne driftsfond.

Longyearbyen lokalstyre har pr. 31.12.08 udisponert disposisjonsfond på kr 5 446 730, dvs fond som ikke er bevilget til pågående oppgaver/prosjekter. I budsjettet for 2009 er det imidlertid bevilget kr 4 000 000 av dette beløpet til utvidelse av Polarflokken barnehage i 2009. Tas det hensyn til dette er udisponert disposisjonsfond ved utgangen av 2008 i realiteten på kr 1 446 730.

Longyearbyen lokalstyre har et korkpengefond som er et bundet fond. Pr. 31.12.08 er fondet på kr 18 770 973. Fondsavsetningene er gjort med tanke på finansiering av investeringer i kultur-/allaktivitetsbygg. Ved behandling av sak om bygging av nytt kulturhus i 2008 besluttet lokalstyret at 16 mill kr av korkpengefondet skulle benyttes til delfinansiering av bygget. Ikke disponert korkpengefond ved utgangen av 2008 utgjør dermed kr 2 770 973.

Oppvekstforetaket og kultur- og fritidsforetaket har pr. 31.12.08 hhv kr 569 803 og kr 757 968 i udisponerte disposisjonsfond.

Drift av barnehager og kultur- og fritidstjenester ble 01.01.06 overført fra Svalbard Samfunnsdrift AS til Longyearbyen lokalstyre. 01.01.07 ble skolen overført fra staten til Longyearbyen lokalstyre. Driften av disse tjenestene er organisert i to kommunale foretak, Oppvekstforetaket og Kultur- og fritidsforetaket. Selv om organiseringen legger opp til at de kommunale foretakene selv skal ha totalansvaret for egen økonomi, er det slik at dette i siste instans blir Longyearbyen lokalstyres ansvar. Lovverket er også slik at dersom et kommunalt foretak ikke klarer å dekke inn et regnskapsmessig underskudd selv, vil ansvaret for inndekning overføres til Longyearbyen lokalstyre.

Når robustheten i Longyearbyen lokalstyres egenkapital skal vurderes, må en derfor også ta i betraktning de kommunale foretakenes økonomiske stilling. Kultur- og fritidsforetaket og oppvekstforetaket har ved utgangen av 2008 en udisponert fondsreserve på hhv ca. 0,8 mill kr og 0,6 mill kr og et ikke disponert mindreforbruk på hhv ca. 0,1 mill kr og 0,9 mill kr. Longyearbyen lokalstyre med kommunale foretak har dermed en likviditetsreserve og udisponerte fondsreserver på ca. 6,4 mill kr når det er tatt hensyn til at det i budsjettet for 2009 er bevilget kr 4 000 000

til utvidelse av Polarflokken barnehage. Fondsreserven utgjør ca 3 % av lokalstyrets og foretakenes driftsutgifter for 2008, som var på ca. 188,3 mill kr.

Staten har etablert et måletall overfor kommunene som sier at det årlig bør avsettes 3 % av driftsinntektene til disposisjonsfond. Longyearbyen lokalstyre sine driftsinntekter i 2008 var på kr 101 303 000. 3 % utgjør ca. 3 mill kr. Avsetninger til disposisjonsfond i 2008 som ikke er knyttet mot gitte formål ble på 2,7 mill kr. I tillegg har Longyearbyen lokalstyre et regnskapsmessig mindreforbruk i 2008 på kr 2 379 000, noe som vil styrke egenkapitalen, selv om 1 mill kr foreslås avsatt til IKT-prosjekter.

Behovet for oppbygging av egenkapital bør også ses i sammenheng med at Longyearbyen lokalstyre er avhengig av betydelige statlige overføringer for å løse sine oppgaver. Det har erfaringsmessig vist seg å være vanskelig å oppnå statlige tilleggsbevilgninger i et enkelt år for å løse større investeringsoppgaver eller uforutsette behov på driftssiden. For å unngå å komme i situasjoner der en på grunn av et års økonomiske situasjon må gjennomføre endringer i driften for å komme i økonomisk balanse, eller at realiseringen av større investeringsprosjekter blir for avhengig av velvilje fra statlige myndigheter. Lokalstyret har fulgt opp dette ved å beslutte i økonomiplanen at det årlig skal budsjetteres med fondsavsetning for å styrke egenkapitalen.

Bydrift Longyearbyen AS er en selvstendig juridisk enhet, og Longyearbyen lokalstyre hefter kun for innskutt egenkapital på opprinnelig 10 mill kr, samt for garantier gitt i forbindelse med låneopptak.

REGNSKAPSRESULTAT 2008

Longyearbyen lokalstyres regnskap for 2008 viser et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på ca. kr 2 379 000. Avviket utgjør ca 2 % av driftsinntektene, og skyldes i hovedsak større renteinntekter (ca. 2,1 mill kr) og lavere utgifter til drift av Longyearbyen lokalstyres administrasjon enn budsjettet (ca. 0,3 mill kr).

Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF sitt regnskap for 2008 viser et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 125 000. Avviket utgjør i underkant av 1 % av driftsinntektene.

Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF sitt regnskap for 2008 viser et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 921 000. Avviket utgjør i underkant av 2 % av driftsinntektene. Mindreforbruket skyldes i hovedsak renteinntekter som ikke var budsjettet og nøktern drift.

Bydrift Longyearbyen AS fikk et regnskapsmessig overskudd i resultatregnskapet for 2008 på 3,1 mill kr, et overskudd som skyldes merinntekt på ca. 8,2 mill kr fordelt på strøm, husleie og renteinntekter og et overskudd på gamle pensjonsordninger. Samtidig har selskapet hatt økte kostnader på reparasjons- og vedlikeholdskostnader på e-verk og fjernvarmenett, underdekning av driftskostnader

for skolen, samt en ekstraordinær kostnad for gjerde rundt Longyearbyen barnehage. I tillegg er det ved overgangen fra AS til KF gjort ekstraordinære avsetninger for tap og nedskrivning på fordringer.

For nærmere detaljer og ytterligere kommentarer vises til omtalen av Longyearbyen lokalstyre, foretakene og Bydrift foran i dokumentet, og til de enkelte enheters årsregnskap for 2008.

VESENTLIGE ENDRINGER I DRIFTSITUASJON OG ØKONOMISKE FORHOLD

Fremskrivningen i samfunns- og næringsanalysen for 2008 indikerer en befolkningsvekst fra 2007 til 2012 (tallet for 2007 er observerte tall, tall fra og med 2008 er framskrevet tall):

	2007	2008	2010	2012
Barn 0-5 år	160	166	169	172
Barn 6-18 år	212	220	224	228
Voksne	1683	1745	1790	1840
Sum	2055	2131	2183	2240

Anslått befolkningsvekst fremover har i hovedsak sammenheng med antatt økning i aktivitet ved UNIS. Vekst i befolkningen må forventes å føre til større etterspørsel etter Longyearbyen lokalstyres tjenester. Etter at samfunns- og næringsanalysen var ferdig, har imidlertid Store Norske vedtatt ny langtidsplan for selskapet. I hht denne planen vil ikke aktiviteten lenger bli opprettholdt på dagens nivå, som er det nivået som er lagt til grunn ved utarbeidelse av fremskrivning for befolkningsutviklingen i samfunns- og næringsanalysen.

Planlegging og dimensjonering av det offentlige tjenestetilbudet i Longyearbyen er vanskelig, da befolknings- og næringsutvikling er vanskelig å forutsi. Et føre-var-prinsipp tilsier at Longyearbyen lokalstyre bør ha egenkapital slik at vi kan møte behovet for endringer i tjenestetilbud. Takket være fondsmidler klarer Longyearbyen lokalstyre å øke antall barnehageplasser i 2009 på relativt kort tid. Hadde vi vært fullstendig avhengig av tilskudd fra staten ville dette ikke vært mulig så raskt.

Longyearbyen lokalstyre er avhengig av betydelige statlige overføringer for å løse sine oppgaver. For å sikre nivå og kvalitet på tjenestene, må utviklingen i de statlige overføringene tilsvare kostnadsveksten i Longyearbyen. Dette er tatt opp med Justisdepartementet, og Longyearbyen lokalstyre følger opp saken.

Longyearbyen lokalstyre har fått signaler fra statlig hold om at KOSTRA (KOMMune-STat-RAPportering) kan bli innført helt eller delvis for Longyearbyen lokalstyre. KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjonen om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenestoområder blir registrert og sammenstilt for å gi relevant informasjon til beslutningstakere både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal gi bedre grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås.

Korkpenger 2008

36

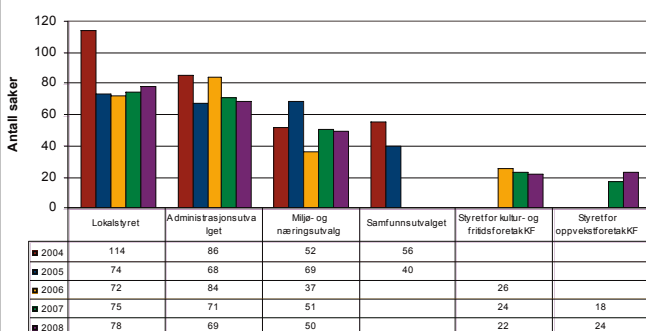
SØKNADER	SØKNADS BELØP	VEDTAK
Babysang i Svalbard kirke	6 000	6 000
Blugrassbandet "Blåmyra"	55 000	30 000
Foreldrerådet i Kullungen barnehage	41 800	30 000
Foreldrerådet i Longyearbyen barnehage	18 800	15 000
Foreldrerådet i Polarflokken barnehage	138 000	15 000
Kokkenes Mesterlaug Svalbard	28 000	0
Kultur og fritidsforetak KF	1 010 400	429 000
Longyearbyen Blandakor	145 000	85 000
Longyearbyen Bluesklubb	120 000	60 000
Longyearbyen Dykkerklubb	85 000	50 000
Longyearbyen Fotoklubb	79 500	39 500
Longyearbyen Hundeklubb	98 000	40 000
Longyearbyen Jeger- og fiskerforening	144 000	120 000
Longyearbyen Modellflyklubb	89 252	10 000
Longyearbyen Motorsykel Club	17 500	17 500
Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps	131 800	130 000
Longyearbyen skole	20 000	10 000
Longyearbyen skole – 10.trinn	88 000	30 000
Longyearbyen storband	215 000	80 000
Polargospel	112 000	70 000
Polarjazz	75 000	60 000
Sukkertoppen Velforening	10 000	10 000
Store Norske Mandskor	35 685	10 000
Svalbard bruks- og selskapshund	80 000	0
Spitsbergen Revylag	85 000	60 000
Svalbard Seilforening	256 000	50 000
Svalbard Turn	990 150	533 000
Thailanske befolkningen i Longyearbyen	20 000	10 000
To-Takteren	600 000	480 000
Tv-aksjonskomiteen 2008	20 000	20 000
TIL SAMMEN	4 814 887	2 500 000

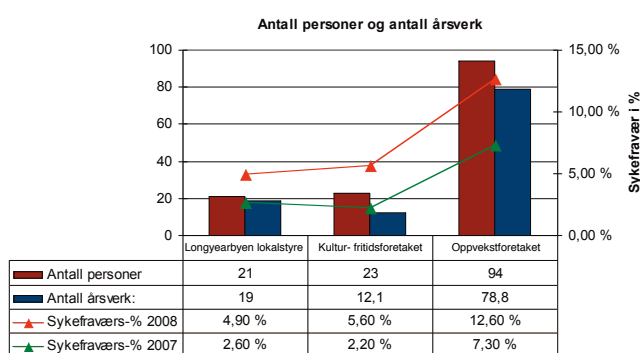
Alle foto: Grete R. Haldorsen

Statistikk

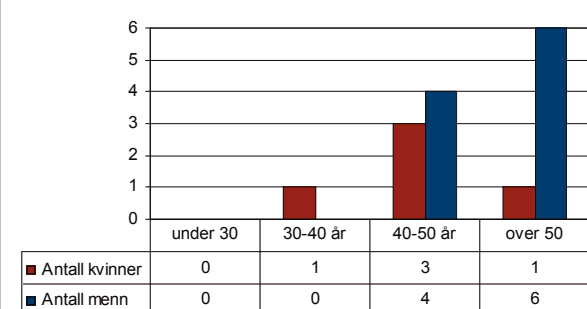
Antall politiske saker. 2004-2008

Antall ansatte i Longyearbyen lokalstyre og sykefravær

Lokalstyre.
Representanter fordelt på alder og kjønn (31.12.2008)

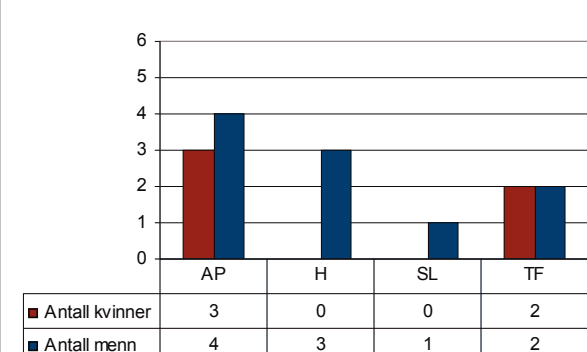
Turnover i de norske bosettingene på Svalbard. 2004-2008.

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt folketall per 31.12.08	1 865	1 947	2 001	2 055	2 071
Utflytting	306	382	484	506	470
Turnover i de norske bosettingene	17 %	20 %	25 %	25 %	23 %

1) Turnoveren viser hvor stor prosent av folketallet ved årets begynnelse som flytter fra Svalbard i løpet av året.

2) Tallene inkluderer bosettingene Longyearbyen, Ny-Ålesund og Svea, samt fangstfolk.

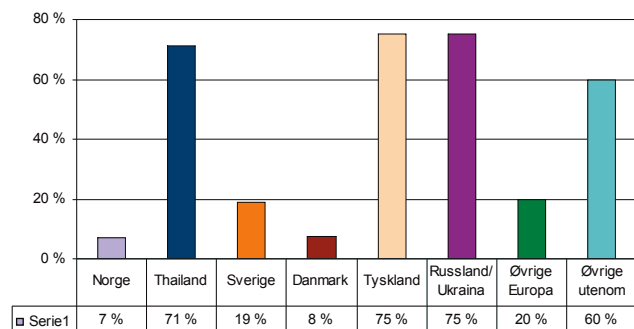
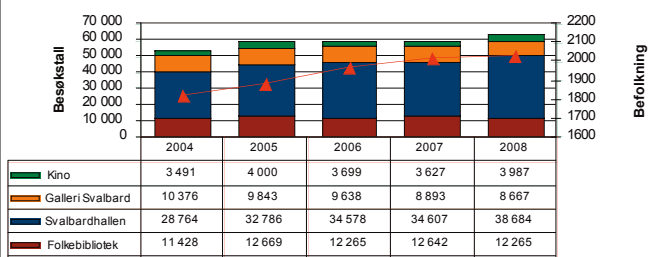
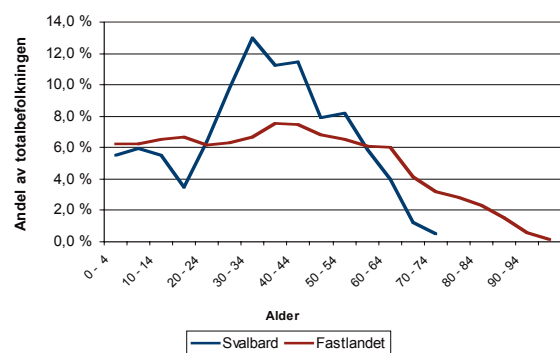
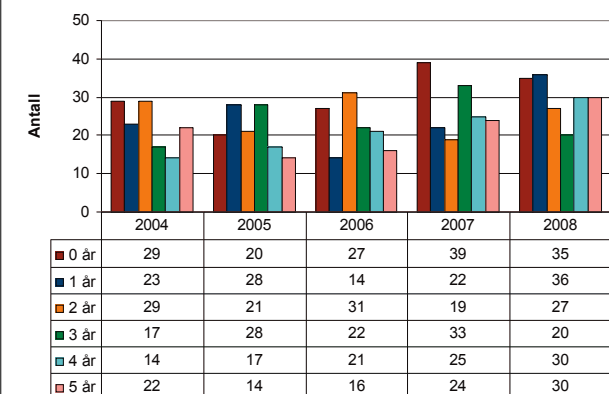
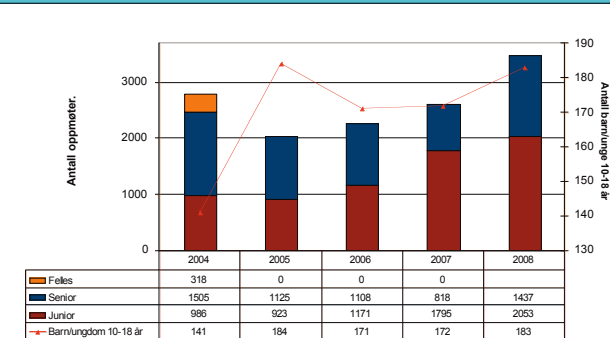
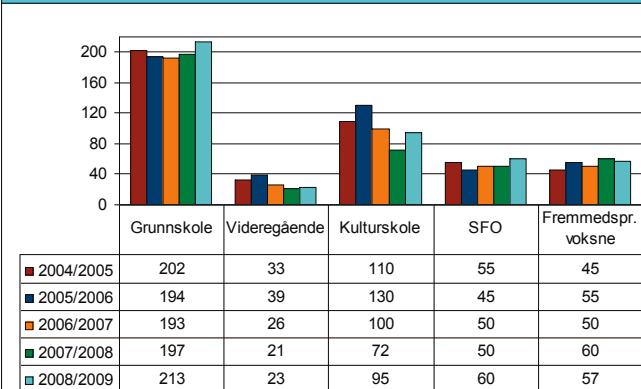
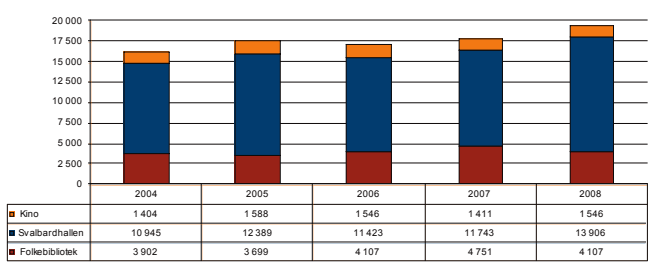
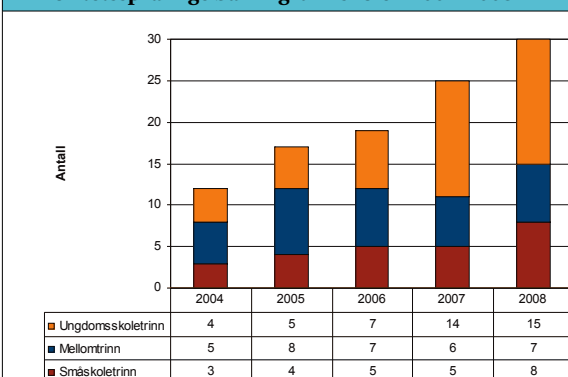
Lokalstyre.
Representanter fordelt på parti og kjønn (31.12.2008)

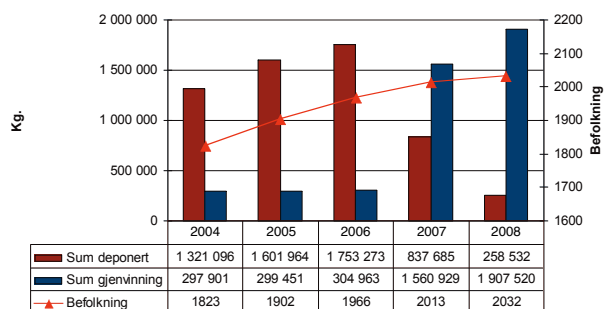
Befolkning Longyearbyen pr. 31.12.08, etter nasjonalitet.

	2004	2005	2006	2007	2008
Norge	1591	1607	1699	1708	1703
Thailand	52	66	64	67	89
Sverige	42	47	42	50	50
Danmark	26	26	22	22	28
Tyskland	16	26	24	30	28
Russland/Ukraina	20	34	34	37	35
Øvrige Europa	56	60	60	73	67
Øvrige utenom Europa	20	20	21	26	32
Totalt	1823	1886	1966	2013	2032

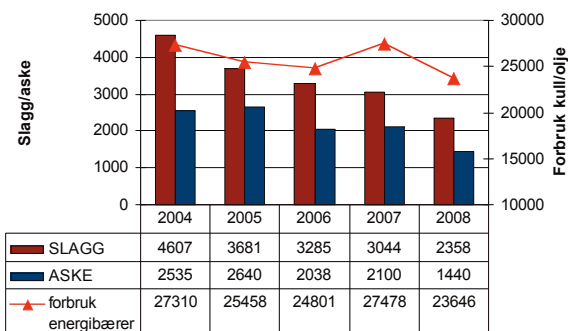
I tillegg til Norge, hadde 34 nasjoner borgere i Longyearbyen per 31.12.2008. Kilde: Svalbard skattekontor

Befolkning i Longyearbyen. Økning fra 2004-2008**Besøktall voksne/barn.****Biblioteket, Svalbardhallen, Galleriet, Kinoen. 2004-2008****Befolkning fordelt på femårige aldersgrupper.****Fastlandet og de norske bosettingene på Svalbard. 31.12.2008.****Antall barn under skolealder bosatt i Longyearbyen****fordelt etter alder. 2004-2008****Ungdomsklubben. Antall oppmøter. 2004-2008****Elever ved Longyearbyen skole. 2004-2008****Besøktall barn/ungdom****Biblioteket, Svalbardhallen, Kinoen. 2004-2008****Minoritetsspråklige barn i grunnskolen 2004-2008**

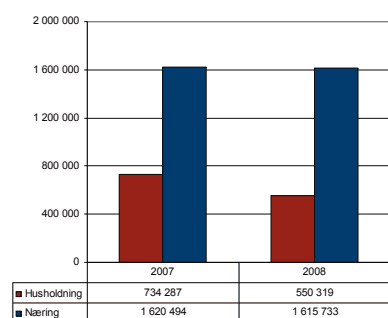
Avfallsmengde. 2004-2008

Energiverket. Kull/olje i MWh og slagg/aske i m2. 2004-2008

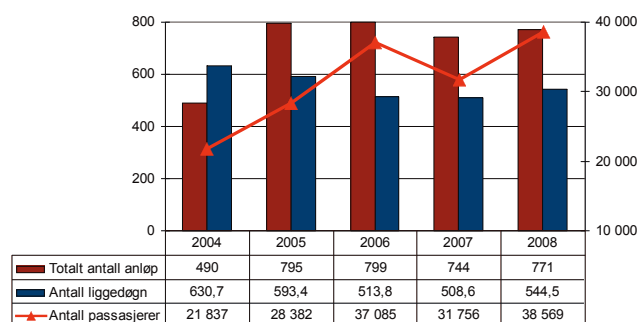

Fordeling nærings og husholdningsavfall

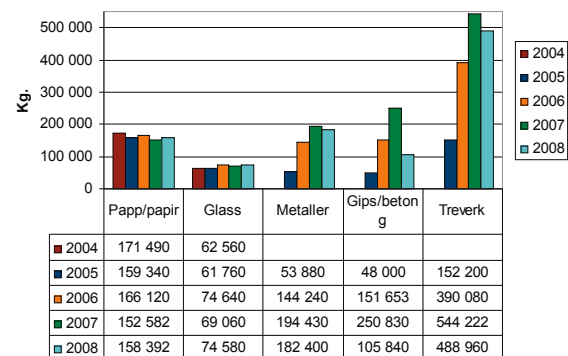

Havnevirksomhet.

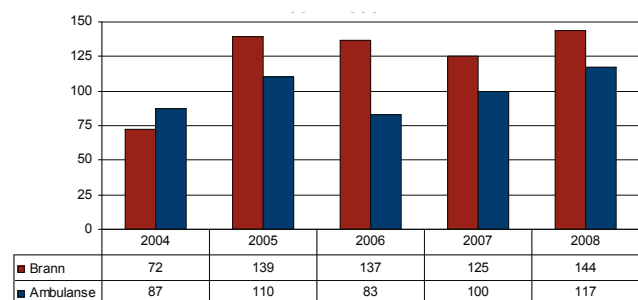
Antall liggedøgn og passasjerer i Longyearbyen. 2004-2008

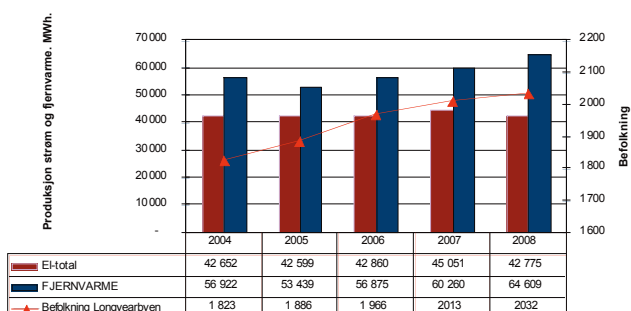
Gjenvinnbart avfall. Utvalgte fraksjoner. 2004-2008

Antall utrykninger, brann og ambulanse. 2004-2008

Energiverket. Produksjon og befolkning. 2004-2008

Longyearbyen lokalstyres aktivitet er definert i Svalbard-lovens kapittel 5, som slår fast følgende:

Forholdene skal legges til rette for et funksjonsdyktig lokalt folkestyre i Longyearbyen, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av fellesinteressene innenfor rammen av norsk svalbard-politikk, og med sikte på en miljøforsvarlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunnet.

Longyearbyen lokalstyre skal drive virksomhet av allmenn interesse som har tilknytning til Longyearbyen og som ikke ivaretas av staten. Longyearbyen lokalstyre har ansvar for infrastruktur i Longyearbyen som ikke er tillagt staten eller andre.

Longyearbyen lokalstyres myndighetsområde er arealplanområdet for Longyearbyen. I dag er dette på 241 km².

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

Postboks 350, 9171 Longyearbyen

Tlf. 79 02 21 50

Faks 79 02 21 51

E-post: postmottak@lokalstyre.no

Internett: www.lokalstyre.no

